

SENANUMERU

20 gr.

PRENUMERATA:
Miesięcznie w
Lwowie 4 zł 50 gr.
i dostawo do
domu i w całej
Polsce przesył-
ką pocztową 4 zł
10 gr., zagranicą
miesięcznie 6
50 gr.

Dla urzędników
państw. i nau-
czycieli miesię-
cznie 3 zł. 50 gr.

KURJER LWOWSKI

Organ demokratycznej inteligencji

Wydawca: Nowa Polska Spółka Wydawnicza, Sp. z ogr. odp.

Redakcja
i Administracja
ul. Ossolińskich 16
Telefon redakcji
19.

w nocy 29-19.
Tel. adm. 32-19.
Adres dla tele-
gramów: Kurjer
Lwowski, Lwów.
Rękopisów nie
zwraca się.
Redaktor naczelny
przyjmuje: od
1-2 w południe.
P. K. O. Nr.
153.215.

Najlepszą kawę poleca F-a „ZAKOPANE“ Moor & Stachowicz, Lwów, Akademicka 24 — Sapichy 25

Kto ponosi odpowiedzialność za wybuch wojny światowej?

Żądanie niemieckie, aby Liga Narodów rozstrzygnęła tę sprawę. — O skreślenie wyroku traktatu wersalskiego.

Berlin, 18. 9. (PAT). Biuro Wolffa ogłasza dziś interesujący list, wy-stosowany przez prof. Delbrücka do Prezydium Ligi Narodów.

Nawiązując do wielce drażliwej dla Niemiec sprawy odpowiedzialności za wybuch wojny światowej — dochodzi Delbrück do wniosku, że przyjęcie Niemiec do Ligi Narodów równa się faktycznemu skreśleniu raz na zawsze wyroku, za-wartego w traktacie wersalskim, w myśl którego wyłączną winę wywo-łania wojny ponoszą Niemcy.

To formalne zadośćuczynienie nie wystarcza jednak prof. Delbrückowi i dlatego domaga się on, aby Li-ga ze swej strony ex officio zarzą-

dziła wznowienie badań w tej spra-wie, celem stwierdzenia, kto jest właściwym winowajcą.

List swój kończy prof. Delbrück pogroźką, że albo Liga Narodów zdecyduje się wysświetlić tę sprawę, w myśl postawionych przez niego żądań, albo straci całkowicie swój autorytet w świecie (!).

Zbliżenie francusko-niemieckie.

Konferencja Brianda ze Stresemannem w sprawie współpracy obu państw.

Genewa, 18. 9. (PAT.) Wczorajsze spotkanie Brianda ze Stresemannem, jest żywo omawiane w kulua-rach Ligi Narodów. Rozmowie obu ministrów przypisują tem większe znaczenie, że trwała ona z góra 4 godziny.

Na konferencji poruszono wszyst-kie sprawy, stojące jeszcze na prze-szkodzie zbliżeniu i współpracy mię-dzy obu państwami. Chociaż urzę-dowo nie podano o szczegółach roz-mowy żadnych wyjaśnień, nie ulega wątpliwości, że przedmiotem narad była sprawa okupacji Nadrenji przez wojska francuskie, zniesienie mię-dzysobusznicznej kontroli wojskowej Niemiec i zastąpienie jej przez kontrole stosownie do traktatu wersal-skiego ze strony Ligi Narodów. Da-lej sprawa przyspieszenia rozwiąza-nia zagadnienia Zagłębia Saary, wreszcie sprawa uproszczenia w wykonaniu planu Davesa.

Krają domysły co do miejsca

przyszłej konferencji francusko-nie-mieckiej. Mówią, że odbędzie się o-na, albo w mieście położonem nie-daleko okupowanego obszaru, jak

n. p. w Kolonii, albo też w mieście posiadającym obszerną komunikację i znajdującem się na terytorjum neu-tralnym, n. p. w Bazyleji.

Nad czem obradować będzie Sejm?

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 18 września.

Dowiedujemy się ze źródeł miarodajnych, że nadchodząca sesja Sej-mu obliczona jest na dni siedem: — odbędą się cztery posiedzenia ple-narne w dniach 20-go (poniedziałek), 21-go (wtorek), 24-go (piątek) i 25-go (sobota) b. m., obrady zaś komisyjne odbędą się w środę i czwartek (22 i 23-go b. m.).

Porządek dzienny tych obrad wypełnia sprawy następujące:

1. Prowizorium budżetowe na IV. kwartał.
2. List otwarty b. premiera Władysława Grabskiego.
3. Ratyfikacja konwencji polsko-

rumuńskiej.

W sferach miarodajnych panuje przekonanie, że przeprowadzenie prowizorium budżetowego, mimo podnoszonych z różnych stron zarzutów, nie natrafi na większe prze-szkody w Sejmie, natomiast przewi-dywany jest pewien opór w Senacie, co jednak nie uniemożliwi załatwie-nia sprawy.

Po tych siedmiu dniach obrad na-stąpi zamknięcie sesji sejmowej de-kretem Prezydenta Rzeczypospolitej. Również dekretem zwołana będzie sesja budżetowa Sejmu na dzień 30 listopada.

Podział referatów w Radzie Ligi Narodów

Genewa, 18. 9. (PAT). Podział re-feratów pomiędzy członków Rady Ligi Narodów będzie prawdopodobnie następujący:

Polska otrzyma referat w sprawie organizacji międzynarodowych oraz w kwestji prawa międzynarodowe-go.

Anglia w sprawie handlu żywym towarem.

Francja w sprawie opieki nad dziećmi.

Niemcy referat komitetu ekono-micznego.

Rumunia finansy Ligi Narodów.

Czechosłowacja kwestję rozbro-żenia.

Włochy sprawę Zagłębia Saary.

Belgia referat komitetu finanso-wego.

Salwador referat komitetu tran-zytowego.

Kolumbia sprawę mniejszości.

Chili sprawę mandatów.

WIZYTA STRESEMANN W PARYŻU.

Wiedeń, 18. 9. (AW). Do „W. Allg. Ztg.“ telegraficzną z Genewy, że wedle informacji z kół miarodajnych — Stresemann w najbliższym czasie uda się do Paryża, celem kontynu-owania rozpoczętych w Genewie ro-kowań, poczem Briand w przyszłym miesiącu odwiedzi ministra niemiec-kiego w Berlinie, gdzie pertraktacje te mają być sfinalizowane.

ZMIANY PERSONALNE W ARMJI.

Warszawa, 18. 9. (AW). Z począ-tkiem przyszłego tygodnia nastąpi zmiana na stanowisku szefa Oddzia-łu II Szt. Ben. w Min. Spr. Wojsk. Ustępuje pułk. Szt. Gen. Bleszyński, który zajmował to stanowisko od maja r. b. Miejsce jego zajmie pułk. Szt. Gen. Schätzel, ostatnio antacie wojsk. przy poselstwie polskiem w Angorze.

UKŁAD WŁOSKO-HISPZAŃSKI.

Madryt, 18. 9. (PAT). W tych dniach został podpisany między rzą-dami hiszpańskim i włoskim nowy układ, dotyczący spraw śródziem-no-morskich. W traktacie tym Wło-chy zobowiązały się popierać w ca-łej pełni pretensje Hiszpanji do Tan-geru, wzamian za co otrzymać ma-ja wielkie koncesje na morzu Śród-ziemnem.

TRAKTAT POLSKO - JUGO-SŁOWIAŃSKI.

Genewa, 18. 9. (PAT). Wczoraj podpisany został traktat przyjaźni między Polską a Jugosławią.

RADA PRAWNICZA.

Warszawa, (Tel. wł.)

Ministerstwo sprawiedliwości ro-zesłało do wszystkich Ministerstw zawiadomienie, że projekty ustaw i rozporządzeń, które mają być rozpa-trywane na 1-szej sesji Rady Praw-niczej, mają być nadesłane do dnia 1 października.

PRZED PIERWSZĄ SESJĄ RADY PRAWNICZEJ.

Warszawa, (Tel. wł.)

Ministerstwo sprawiedliwości po-wiadomiło prezydium Rady Mini-strów, oraz wszystkie Ministerstwa, że projekty ustaw i rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej, mają-ce być rozpatrywane na najbliższej sesji Rady Prawniczej, winny być nadesłane najpóźniej do dnia 21 b. m.

REORGANIZACJA PATA.

Warszawa, (Tel. wł.)

Jak się dowiadujemy, w wydzia-le technicznym Polskiej Agencji Te-legraficznej ma nastąpić ważna re-organizacja. Chodzi o wprowadze-nie ulepszeń, mających na celu wzmoczenie sprawności Agencji pod względem szybkości obsługi infor-macyjnej — przez zastosowanie radiotelefonu.

Ulepszenie to ma się przyczynić także do zmniejszenia kosztów ad-ministracji. Prawdopodobnie nowa organizacja pociągnie za sobą pew-ne zmiany w składzie personalnym Agencji. Przeprowadzanie reorgani-zacji jest w toku.

Notowania giełdowe.

Dolar w wolnym obrocie dnia 18 września: w Warszawie 8.99 zł.; w Lwowie 8.97 zł.

Zurych urzędowy: N. Jork 5.17 i trzy ósme; Londyn 25.12 i trzy ósme; Paryż 14.60; Wiedeń 72.975; Praga 15.335; Włochy 18.805; Belgia 14.10; Budapeszt 72.45; Sofja 3.75; Holandia 207.40; Oslo 113.40; Kopenhaga 137.4875; Sztokholm 138.40; Hiszpania 78.90; Bukareszt 2.7625; Berlin 123.25; Belgrad 9.145.

Pogietda nowojorska: Warszawa 10.91; Londyn 4.855; Paryż 2.81; Wiedeń 14.25; Praga 2.9625; Wło-chy 3.63; Belgia 2.72; Budapeszt 14.25; Szwajcaria 19.32; Sofja 0.72; Holandia 40.075; Oslo 21.91; Kopen-haga 26.57; Sztokholm 26.75; Hisz-pania 15.25; Bukareszt 0.525; Ber-lin 23.815; Belgrad 1.77.

Ciekawy konflikt polityczny we Francji.

Niebezpieczny rozłam wśród lewicy francuskiej.

(Oryginalna korespondencja „Kurjera Lwowskiego“).

Paryż, we wrześniu.

Na tle rywalizacji dwóch stronnictw lewicowych, radykałów i socjalistów, rozegrał się w tych dniach w Lyonie niebywały incydent: Rada miejska, złożona w nieznacznej większości z socjalistów, uchwaliła wotum nieufności dla dotychczasowego mera miasta, obecnego ministra oświaty Herriota'a. Uchwalała zarzązka „oskarżonemu“ ni mniej ni więcej tylko... zdradę przekonani, bo wczoraj jeszcze wódz moralny Kartelu Lewicy, którego zwycięstwo w wyborach 1924 r. obaliło Blok Narodowy, dzisiaj pan Herriot bierze udział w rządzie Poincarégo. Rada miejska domaga się wobec tego, żeby pan mer ustąpił.

30 socjalistów opowiedziało się za wnioskiem, 25 radykałów wraz z 1 socjalistą dr. Vagnon'em, który złał solidarność partyjną, przeciw. Dwaj inni radni socjalistyczni, posłowie Rognon i Février, uznali za stosowne wyjaśnić, iż tylko stanowczy nakaz stronnictwa zdecydował o ich głosach, natomiast osobiście, w głębi sumienia, są zawsze z całą dla pana mera atencją i t. d.

Tu zaczęły się nieporozumienia, refleksje, kwasy i polemika. Kwestia spomnia nabrała przytem znaczenia głębszego, jakgdyby sam duch starożytnego Lugduna tknął w dziedziczą polityki „pryncypialnością“ pojęć moralnych. Jakże mogła inaczej stolica katwinistów współczesnych, odcyżna zawziętego tkacza — wynalazcy Jacquard'a, ofiarę męczeństwa pierwszej fanatycznej chrześcijańskiej Blandyny, miasto w którym nieobrotliwy szturmowali barykadły w r. 1831 z krzykiem „Vivre en travaillant et mourir en combattant“... Lyon, jak widać, nie uznaje ani łatwych kompromisów ani niekonsekwencji. To też aktualny zatarg socjalistów i radykałów na terenie Rady miejskiej stanał odrazu w postaci konfliktu pomiędzy sumieniem a odpowiedzialnością, w formie pytania:

czy wolno działaczowi o zdecydowanym zabarwieniu politycznym podejmować się funkcji rządowej w gabinecie innego kierunku?

Problem może zbytnio szlonoem postawiony i w swej krainowości zgola niebezpieczny, albowiem idąc z nieubłaganą konsekwencją dalej można by również dobrze zapytać: co ma zrobić urzędnik - socjalista, któremu rząd reakcyjny nakaze ściąganie podatków uchwalonych wbrew i przeciw socjalistom? Nie wolno mu, oczywiście, sabotować niemieckiej ustawy pod żadnym pozorem ideowości, — to więcej niż jasne dla każdego Francuza rozumiejącego zupełnie naturalną konieczność kompromisu w pracy państwowej. Ma zatem ustąpić? Jeden chyba Żyromski „Książę Niezłomny“ socjalizmu francuskiego, byłby w tym wypadku za ustąpieniem, ale zdaje się, że tak nieprzebieganej konsekwencji nie zachciałby wyciągać nawet „pryncypialny“ Lyon, każda bowiem zmiana rządu wywoływałaby masową dymisję funkcjonarjuszów państwowych wszelkich stopni i wstrząsałaby podstawami administracji.

Herriot na uczynione mu zarzuty

odpowiedział deklaracją, w której streszcza znane już z listu do własnej partii motywy swej decyzji: 1) że odmawiając swego udziału w rządzie socjalistów właściwie obalili jego gabinet lewicowy; 2) że żaden inny rząd bez udziału radykałów powstać nie mógł, a w tak tragicznie powikłanej sytuacji należało oszczędzić krajowi wstrząszeń i wypadku gospodarczego i wypadało program walki politycznej odsunąć na plan drugi w obliczu pierwszoplanowych zagadnień finansowych; 3) że kompromis z powyższych wyników przestaniek zgodny jest z sumieniem działacza lewicowego, który spełnia dziś powinność obywatelską, bez ujmy dla swych przekonani, podobnie zresztą jak i wykonawca woli tego samego rządu, delegat do Ligi Narodów, Paul Boncour - socjalista.

Paul Boncour rzeczywiście nie zgłosił wystąpienia z partii, jak niegdyś uczynił to Varenne po przyjęciu stanowiska gubernatora Indo-Chin. Paul Boncour pracuje na terenie Ligi z ramienia rządu Poincarégo, ale jednocześnie za wiedzłą i wola swej partii. W świetle wyjątku tolerowanego dla Paula Boncour'a konflikt lyoński o ugodowość Herriota'a staje w nowym niejako zabar-

wieniu, bez pretensji o konsekwencję i jakby zdemaskowany. Nie chodzi więc w danym wypadku o mienność, którem zaszczycenie kierował od lat przeszło 20 Herriot; nie o odstępstwo od programu Kartelu, którego uosobieniem żywym nie przestaje być również Herriot, wierny swym zasadom demokracji i sumienia. Chodzi prosto o dalszy ciąg walki pomiędzy socjalistami i radykałami, rozpoznać za pierwszych rządów Herriota'a przejściem socjalistów do opozycji, walki, która, powiedzmy otwarcie, rozbita i pozgrzebana Kartel z całym jego programem przebudowy państwa.

Ta walka trwa. Do niedawna sprzymierzeńcy w zwycięskiej kampanii wyborczej 11 maja 1924 roku stają naprzeciwko siebie socjaliści i radykałi jako przeciwnicy z zawziętością godną sprawy lepszej, niż inkryminowanie narządów odpowiedzialności za klęskę. Przykry dla demokracji francuskiej incydent w Radzie miejskiej Lyonu, to ujawnienie głębokiego, mistety, rozdźwięku wśród stronnictw lewicy. Władziane w perspektywie dnia dzisiejszego przyszłe wybory w r. 1928 — wyglądają w każdym razie niewesoło. Władysław Budzyński.

Jaś i Halka.
5. Ordynans nie głupi...

„Hej, ordynans! rozkaz!
Raz, dwa, trzy i cztery —
Wyświecisz mi buty,
Ze niczem lakiery“.
„Ha, rozkaz rozkazem,
Panie kapitanie:
Pastą Erdal*) świetnie
Spełnię to zadanie“.

*) „ERDAL“ z czerwoną
zabą — to prawdziwe dobro-
dziejstwo dla skóry.
Wyrób krajowy.

TAJNE NARADY MONARCHISTÓW.

Łódź, (Tel. wł.)

W Łagiewnikach pod Łodzią majątku należącym do bar. Helzla. bawił w tych dniach przywódca monarchistów polnańskich gen. Paszowski, który odbył szereg tajnych narad z łódzkimi działaczami

Prof. Kemmerer agentem Dillona?

Warszawa. (Tel. wł.)

„Kurjer Polski“ podaje niezwykle sensacyjną, zaczerpniętą z kół bankowych wiadomość o właściwym celu pobytu misji prof. Kemmerera w Polsce.

„Podobnie jak za pierwszym razem tak i teraz dr. Kemmerer przyjechał głównie w interesach domu bankowego Dillon, Read et Co“. Pogląd ten panuje w najpoważniejszych sferach bankowych stolicy. Firma Dillon, Read et Co, z którą wszedł w stosunki p. Wł. Grabski, odgrywa na Wallstreet rolę podziędną. Nie może się mierzyć z takimi potęgami jak domy J. P. Morgan, Rockefeller, czy też Kuhn, Loeb et Co. Jeżeli które z nich podejmie się plasowania jakiegokolwiek pożyczki na rynku nowo-jorskim powodzenie nie ulega wątpliwości. Posiadają bowiem cały sztab wielkich i średnich domów bankowych, którym dyktują bez prawa weta swoje polecenia.

Dillon, Read et Co nie posiada takiego aparatu. To też z uplasowaniem pożyczki polskiej napotkał na wielkie trudności. Stery Polaków amerykańskich, znane strata, pomieszczeni przy 6 proc. pożyczce dolarowej w r. 1920 nie mogą być obecnie uważane za nabywców polskich papierów. Pozostaje publiczność amerykańska, która kupuje tylko papiery emitowane przy bezpośrednim lub też cichem poparciu jędnego z domów, należących do wielkiej trójki.

Trzeba bowiem stwierdzić fakt, iż do dnia dzisiejszego Wall-street bojkotuje papiery polskie. Trwa to od r. 1918, kiedy nieboszczyk Jacob Schiff, ówczesny szef J. Kuhn, Loeb et Co rzucił hasło: Nie chcemy handlować z Polską.

Dlatego też Dillon posiada dotychczas znaczną część drugiej transzy pożyczki polskiej w swoich tresorach. Nie zmieniło to się od czasu,

kiedy nie chciał w terminie wypłacić rządowi należnej pożyczki i dopiero pod naciskiem udało się wy dostać pieniądze.

Warszawskie sfery bankowe twierdzą, iż Dillon wysyłając Kemmerera spodziewają się poprawy nastrojów na rynku amerykańskim z chwilą opublikowania raportu.

Przypuszczenia te noszą wszelki charakter możliwości, zwłaszcza, iż koszty pobytu misji poniosł rząd polski.*

W tej sprawie P. A. T. nadsyła następujący komunikat:

Dnia 17 b. m. jedno z pism warszawskich podało wiadomość, jakoby profesor Kemmerer przyjechał do Polski głównie w interesach domu bankowego Dillon et Comp. Wiadomość ta nie jest zgodna z rzeczywistością. Dom bankowy Dillon, Read et Comp. na równi z innymi domami finansowymi, z wielkim zainteresowaniem oczekuje wyników pracy misji profesora Kemmerera w Polsce, lecz nie pozostaje w żadnym związku, ani z profesorem Kemmererem ani z jego misją.

OX XO

Min. Raczyński we Wiedniu.

PRZYJĘCIE U DRA TWARDOWSKIEGO.

Wiedeń, 18. 9. (PAT.) Wczoraj wieczorem prezes austriacko-polskiej Izby handlowej dr. Juliusz Twardowski wydał obiad na cześć ministra Raczyńskiego, w którym wzięli udział poseł polski we Wiedniu Wierusz Kowalski, poseł austriacki Post, radca legacyjny Romer, oraz dyrektor Klobasa Erencki. W ciągu dnia dzisiejszego zwiedzi minister szereg instytucji gospodarczych, między innymi wystawę rolniczą w Tulln, a wieczorem odbę-

dzie się na cześć gości polskich przyjęcie u austriackiego ministra rolnictwa.

AUSTRJACKO - POLSKA UMOWA HANDLOWA.

Wiedeń, 18. 9. (PAT.) W poniedziałek 20 b. m. wyjeżdża do Warszawy prezes austriacko-polskiej Izby handlowej dr. Juliusz Twardowski wraz z sekretarzami Widymskim i Apriliem. Pobyt ich w Polsce trwa kilka dni. Podróż ta pozostaje w związku z pracami przygotowawczymi w sprawie austriacko-polskiej umowy handlowej.

WINA RIEDLA

2706

Szkodliwe pominięcie.

Lwów, 19. września.

(z) Powołana do życia dekretem p. Prezydenta Rzeczypospolitej, jako fachowy organ doradczy Rada Prawnicza, ma mimo dość szczerpło zakreślonej kompetencji niezmiernie ważne zadania do spełnienia. — Gwarancją należytego funkcjonowania 5-jej nowej i niezmiernie potrzebnej instytucji jest w pierwszym rzędzie skład jej członków, powołanych nietylko do przestrzegania doskonałości techniki kodyfikacyjnej, lecz w niemniejszej mierze do uzgodnienia zamierzeń przewodawczych rządu z wymogami życia.

Z tych względów należało, nieokreślona bliżej w dekrete liczbę członków ustalić bsz oglądania się na rozmaite nierzeczowe motywy, chociażby nawet tak popularne jak konieczności oszczędnościowe. — Z zdziwieniem więc stwierdzić trzeba, że na ogłoszonej liście stałych członków Rady brak nazwisk prawników takiej miary, jak prof. prawa administracyjnego na uniwersytecie lwowskim, prezes tymcz.

wydz. Sam. Pazdro, prof. Caro członkowie komisji kodyfikacyjnej, profesorowie Aillarhand, Doliński i Stefko oraz wybitni prawnicy krakowscy jak prof. Estreicher i Kumaniecki.

Nie idzie nam o dziwne zresztą pominięcie członków grona profesorskiego wszechnicy lwowskiej, przy układaniu listy członków Rady. — Jak wiadomo nominację otrzymali tylko dwaj profesorowie Uniwersytetu lwowskiego pp. Bułak i Starzyński. — Równie przykro uderza brak dwóch wybitnych prawników krakowskich, jakkolwiek właśnie Uniwersytet Jagielloński dostarczył największego kontyngentu członków Rady.

Stała współpraca niesłusznie pominiętych doskonałych znawców wszelkich dyscyplin prawnych jest konieczną i nawet sporadyczne zapraszanie ich w charakterze radców niestałych do rozstrzygania pewnych specjalnych problemów, nie zdoła wyrównać poważnej straty, jaką przyniesie brak ich rady naszemu prawodawstwu.

Redukcje budżetów wyższych szkół.

Warszawa, (Tel. wł.)

W sprawie zamierzonej redukcji budżetu wyższego szkolnictwa otrzymała prasa ze strony ministerstwa oświaty na stosowne zapytanie następujące oświadczenie: „Redukcje w wyższych szkołach nastąpią jednak nieznacznie i przeprowadzone będą stopniowo i racjonalnie. Przyczyną takiego postanowienia jest nierównomierny rozrost pewnych dziedzin wyższego szkolnictwa przy równoczesnym upadku innych.

I tak naprzykład istnieją trzy wyższe zakłady leśnicze, a tymczasem kilkuset wykwalifikowanych leśników jest bez pracy, przy minimalnym ruchu budowlanym mamy kilkuset bezrobotn. architektów

Sumy uzyskane z oszczędności, poczynionych w tych dziedzinach będą zużyte wyłącznie na rozbudowę innych jak laboratoria, instytuty badawcze i t. p. Budżet ogólny zatem wyższego szkolnictwa nie zostanie zmniejszony. Powyższe zarządzenia ministerstwo wprowadzić będzie z życie stopniowo, tak aby nie wywołać wstrząsu w organizacji szkół wyższych.

Zakończenie konfliktu kinoteatralnego w Warszawie.

Warszawa, (Tel. wł.)

Komisja ministerjalna, powołana do ustalenia wysokości podatku magistrackiego od kin, przyjęła jako najwyższą normę opodatkowania 60 proc. dotychczasowego podatku.

Wielkość „Kurjera Lwowskiego” z 20. 9. 1926

JAN PIETRZYCKI.

Z nad zatoki Neapolu.

(Korespondencja „Kurjera Lwow.”)

II.

(W martwym mieście. — Nowe wykopiska. — Szmaragdowa Capri. O burmistrzu - marzycielu).

Hotel Diomedesa w Pompeji — jedyny w swoim rodzaju hotel! Ucierwiczony ceglaniem malowidłami, wśród olbrzymich, włochatych drzew palmowych, pini i kształtów zielonych parasoli i wydających z siebie przedziwne mocną woń pomarańczowych krzewów, daje na progu martwego miasta przytułek żywym, których ciekawość i chęć wiedzy do odgrzebywanych ruin przywodzi. Dobrze w nim spędzić choć dzień jeden, dobrze, jako mieszkaniec tych murów, zbliżyć się bezpośrednio, niemal otrzeć o pył zasypanego wulkaniczną lawiną, skamieniałego w obliczu stuleci — życia. Martwość cementarza nie zdoła przemówić taką spowiedzią smutku, jak do ostatnich dni odgrzebywana Pompeja, w wysokich walech ścieśniona ścianami domów - rumowisk, tęczowemi freskami wdzięczaca się ku słońcu, niby zastygłym rumieńcem.

O kilkadziesiąt kroków od hotelu Diomedesa małe muzeum przy kamiennym podkopie Porta Marina przechowuje kształty ciał ludzkich w najrozmaitszych pozycjach i ruchu, w jakim przed dziewiętnastu wiekami spotkała je śmierć niespodziana. Obecnie poczet ich powiększył odnaleziony w odkopanym świeżo „domu z krytym gankiem” (casa del scaptoporticum) splot dwóch młodzieńczych ciał, trzymających się w objęciu. Największą mocą wyobraźni obdarzony rzeźbiarz nie zdołałby wymyślić tak przedziwnego skrótu, jak u zachowanej w zbiorach muzeum kobiety brzemiennej, czolgającej się na piersiach, targającej ziemię palcami. Albo to kłęczące ciało mężczyzny, który upadł na kolana i chcąc zasłonić twarz i oczy, wtłoczył głowę w ramiona, przechylił ją i rozwarł szeroko ustami, polyskującym młodą, białą szczęką, krzyczy. Taki ogrom bólu, szalejącej grozy i beznadziejności w tem wszystkim, że jeszcze dziś, po dziewiętnastu wiekach, słyszy się i odczuwa walkę życia daremną, co jak pszczoła, rzucona w burstym, przetrwała w nim stulecia.

Na wąskich uliczkach, od wczesnego rana mnóstwo zwiedzających. Ci, którzy Pompeję widzieli jeszcze przed kilku laty, nie poznają jej dzisiaj. Już niczego z po-

śród odkopywanych skarbów nie wywozi się stąd do Neapolu, wszystko, zmontowane w całość, pozostaje na miejscu. Uruchomiono marmurowe fontanny, wypełniono wodą sadzawki, klomby pełne świeżych, pachnących kwiatów. W prześlicznej willi Vettich, w której freski błyszczą tak kolorowe i jasne, jakby je wczoraj malarz wykonał, wodotrysk wyrzuca całe masy skrzących brylantów na gazon fiołków, hiacyntów, róż i lewkonji. Zdaje się, że lada chwila z pod bocznej kolumnady marmurowego portyku o kapitelach, rzeźbionych w winogrona, ukaza się postacie w białych togach.

Cześć Pompeji, która odsłonięto w ostatnich miesiącach, to najbogatszy rejon miasta, pełen komfortowych pałacyków starożytnych. W najbliższym „domu łóżek” (casa dei letti) zdumiewają wspinające, pełne bronzów i mozaik sypialnie z łóżkami o nogach z kości słoniowej. Na podłużnej ścianie tryklinium błyszczą olbrzymie malowidła: na czerwonym tle słońce z tańczącymi na nich grzbietach nagimi tancerzami, na innej ścianie lazurno-niebieska misterna roboty płaskorzeźba, przedstawiająca pojedynkę Achillesa z Hektorem. Od narożnika domu poczyna się zaciszna ulica z fasadami różowych i białych will. Poza willami odko-

pano budynki winiarni z szeregiem małych pokoi, gdzie królowała — Venus. Jakiś niedyskretny gość zanotował na ścianie datę nocy, w której posiadł małżonkę właściciela lokalu. Gdzieś dalej na murze zaufka starożytny pionkarz wyrzył nożykiem napis: „W tym zaułku mieśwa schadzki Romula ze Stafilusem”. Na innym znów domu, dość nisko od ziemi, jakieś potężne dziecko wydrapało przed wiekami niezgrabny rysunek dużego potworka: półświni i pół-konia.

Z wszystkiego dookoła wieje dziś jednak nieprzeparty smutek, milczenie śmierci — smutek się przygnębiający, żalobny cień. W mieście martwym — uśmiechem szczęścia przysstrajają zielone drzewa laurowe „ulicę grobów”, ciągnącą się poza bramą d'Ercolano, a przy niej sarkofagi szczęśliwców, co zmarli śmiercią naturalną, nie doczekawszy dnia ogólnej zagłady. Gdy usunięto nasypy popiołu i dostano się do wnętrza Pompeji, by — jak z kart księgi — czytać o tej przeszłości, domy żywych znaleziono w ruinie, siedziby umarłych całe i nieknięte. W poczuciu dawnej chwały spoglądają na martwe miasto, na szafirową zatokę morza, szumiącego w oddali, na wilkan ogromny, zielenią winnic pokryty.

(Dok. nast.)

ZAWIADOMIENIE.

Od dnia 20 września włącznie

ważne są następujące ceny:

Turystyczny	złotych	6750.—
„Runabout” (otwarty 2-osobowy)	„	6325.—
Coupe (2-osobowy)	„	8700.—
„Tudor” (karetka 2-drzwiowa)	„	9000.—
„Fordor” (karetka 4-drzwiowa)	„	9600.—
Podwozie osobowe	„	4100.—
Podwozie ciężarowe (z rozrusznikiem)	„	5000.—
„ „ (bez rozrusznika)	„	4450.—
Traktor ze zwykłymi kołami (rolniczy)	„	7000.—
Błotniki (przy traktorze) dodatk.	„	415.—
Szajba pasowa (przy traktorze)	„	230.—
Traktor bez kół (przemysłowy)	„	6275.—

Wszystkie ceny rozumieją się przy dostawie w Gdańsku, włącznie z cłem i kosztami, bez przewozu do miejsca przeznaczenia.

Ford

UPOWAŻNIENI PRZEDSTAWICIELE FORDA
we wszystkich większych miastach Polski.

P. 65.

Zmiany na stanowiskach starostów.

Lwów, 19 września.

Jak słychać, starosta dobromiński p. Skarżyński zostanie przeniesiony do Kolbuszowej. — Starosta p. Pre-

zentkiewicz z Jarostawia, obejmie starostwo w Dobromilu — podczas gdy p. Malinowski z Kolbuszowej, ma odejść do Rawy Ruskiej.

Czy Miejskie Zakłady Aproprowizacyjne mają za zadanie niszczyć kupiectwo.

Lwów, 19 września.

Nie przebrzmiały jeszcze echa pięknych słów, wypowiedzianych we Lwowie przez p. ministra przemysłu i handlu, Kwiatkowskiego, z okazji otwarcia VI-tych Targów Wschodnich, jeszcze w świeżej pamięci naszej tkwią piękne hasła gospodarczego odrodzenia Państwa i szereg przynależnych, jakie pod adresem przemysłu, handlu i rękodzieła złożył reprezentant Rządu. Rozpamiętując jednak dziś, w normalnym trybie codziennej pracy, te szumne obietnice czynników rządowych, jakie przy każdej uroczystości, czy oficjalnej konferencji składają one pod adresem reprezentantów sfer gospodarczych i porównując je z faktami prawdziwymi, jakimi w życiu naszym zachodzą, nie sposób oprzeć się uczuciu zawodu, z którego rodzi się niewiara.

Weźmy dla przykładu chociażby stosunek tak władz rządowych, a nawet samorządowych do potrzeb kupiectwa. Na uroczystościach mówi się o tem, że Lwów stanowić powinien „emporjum handlowe”, że przyszłość naszego miasta powinna nawiązywać do jego przeszłości i „pięknych tradycji lwowskiego kupiectwa” i t. d. Jak tymczasem sprawa wygląda w rzeczywistości? Czy czynniki, powołane do opieki nad rozwojem kupiectwa, idą kupiectwu temu na rękę? Czy chociażby nie utrudniają mu jego działalności?

Niestety, tym pytanikom musimy zaprzeczyć, tak, jak przedy im praktyka życiowa. Poza pięknymi słówkami i zdawkowymi kompletamentami na oficjalnych uroczystościach, uroczystościach, konferencjach i t. d. — władze nasze w zanadku mają zawsze przygotowane różne szykany i utrudnienia dla kupiectwa. Reżysjer takich przykrości jest bardzo długi i mięci; w sobie różne utrapienia, poczawszy od niewspółmiernie wysokich podatków, a skończywszy na nieuczciwej konkurencji.

Na jeden podobny fakt o specjalnie lokalnem zabarwieniu chcemy dziś zwrócić uwagę odpowiednich czynników. Chodzi o działalność i stosunek do kupiectwa zawodowego t. zw. „sklepów miejskiego urzędu aproprowizacyjnego” we Lwowie. Działalność tych instytucji skądinąd bardzo pożyteczna, daje jednak wiele powodów do skarg przedstawicielom niektórych gałęzi handlu, a specjalnie handlu artykułami kolonialnymi.

Ta gałąź handlowa, która wymaga specjalnie pieczołowitej ochrony, powinna przy najmniej być ochroniona od nieuczciwej konkurencji, jaką bez potrzeby stwarzają jej sklepy miejskich zakładów aproprowizacyjnych, prowadzące od pewnego czasu artykuły kolonialne, jak: kakao, herbata, kawa; i t. d. Mówimy o konkurencji „nieuczciwej” w tem znaczeniu, że sklepy te są uprzywilejowane pod każdym względem w swoich kosztach kupieckich, a więc płacą o wiele mniejsze podatki, czynsze, koszty manipulacyjne, ponoszą mniejsze koszty opału, światła i t. d. Tymczasem od kupców działu kolonialnego żąda się opłaty tych wszystkich wydatków znacznej wysokości, a w dodatku manipulacja cłowa i związana z nią kłopoty — jak wiadomo — również zawsze drożej kosztują jednostki prywatne, aniżeli instytucje o cha-

rakterze publicznym. W ten sposób dosłownie niszczy się kupców z branży kolonialnej.

Czasy wojenne minęły już dawno. Trudności aproprowizacyjne należą już do przeszłości, a tem samem i działalność miejskich zakładów aproprowizacyjnych powinna ulec modyfikacji. Nie powinno w każdym razie być ich celem niepotrzebne niszczenie jakichkolwiek gałęzi handlu.

Tembardziej, że nie leży to w interesie konsumentów, albowiem ceny (nimo mniejszych kosztów regie) nie są w sklepach aproprowizacyjnych niższe.

Spodziewamy się, że p. prez. Neumann, który zawsze docenia trudne zadania naszego kupiectwa, włącznie w powyższą sprawę i wyda odpowiednie zarządzenia.

NOMINACJE.

Warszawa, (Tel. wł.)

Rada Ministrów zamianowała wojewodą nowogrodzkim p. Zygmunta Beczkowicza, dotychczasowego wojewodę warszawskiego.

Dyrektorem Archiwum Państwowego w Warszawie mianowano profesora Uniwersytetu lubelskiego p. Ptaszyckiego.

Delegatem Ministerstwa rolnictwa do spraw administracji lasów państwowych, mianowano p. Loreta, kierownika Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie.

Znowu dwie wielkie kradzieże we Lwowie.

Automobil na usługach włamywaczy.

Lwów, 19 września.

Nocy wczorajszej zlodzieje znowu święcili triumf. Poza kilkunastoma kradzieżami mniejszemi, udały się dwa włamania na większą skalę. Jedno przy ulicy Sobieskiego, a więc w śródmieściu, drugie zaś przy ul. Żółkiewskiej.

Przytaczamy dosłowny raport policyjny:

„Komisarjat V-ty P. P. doniósł tu, że ubiegłej nocy włamali się nieznani sprawcy do sklepu bławatnego firmy S. Bombach, przy ul. Sobieskiego L. 9, gdzie po rozbiciu trzech klódek od zasułek, dostali się do wnętrza, skąd skradli większą i-

łość materji różnego gatunku, wartości około 4.000 zł., którą prawdopodobnie wywieźli samochodem w niewiadomym kierunku. Dochodzenia zarządzono”.

*

Dnia 17 b. m. dostali się nieznanymi sprawcy do mieszkania Wassera Dawida, buchaltera, zamieszkałego przy ul. Żółkiewskiej L. 118, skąd skradli na szkodę tegoż 4 lichtarze srebrne, 1 kostjum damski, 1 marynarkę i 1 futro podbite tchórzami — ogólnej wartości 1240 zł.

„Wysłani na miejsce posterunkowi: Srokka Ignacy i Tirojanowski Gustaw stwierdzili, że sprawcy po-

dokonaniu kradzieży udali się w stronę fabryki oleju na Zniesieniu, gdzie się za nimi udali i w powyższej fabryce odnaleźli skradzione rzeczy w szafie, które następnie uszkodzono sobie odebrał. Dalej dochodzenia w toku”.

*

Jak z raportów tych wynika — wąż śledczy naszych wywiadców jest nad wyraz ostro. W dość krótkim czasie policja zdobyła w jednym wypadku wszystkie szczegóły włamania z detalami, w drugim szczegóły, trop, a nawet ukradzione przedmioty... w żadnym jednakże sprawców.

Sensacyjna afera trucicielska we Lwowie.

Tajemnica tragedji ś. p. Jajkowej wyświetlona.

Lwów, 19 września.

Onegdaj donieśliśmy o tajemniczej zbrodni, jaka rozegrała się w lesie, w Hołosku Wielkim pod Lwowem.

Dla przypomnienia powtarzamy — że młoda Karolina Jajkowa, żona dozorcy więźniów, bawiąc w towarzystwie nieznanego osobnika w lesie w Hołosku, nagle zastrąbiła, a przewieziona do szpitala we Lwowie — zmarła wśród objawów otrucia. — Osobnik ów zbiegł.

Policja wdrożyła dochodzenia i ustaliła, co następuje: Karolina Jajkowa żyła od dłuższego czasu w niezgodzie z mężem swym, Piotrem, który utrzymywał stosunki miłosne z byłą aresztantką, Katarzyną Sawczakówną. Razu pewnego, po dłuższej sprzeczce, małżonkowie rozeszli się. Jajkowa nie chciała jednak pogodzić się z losem i odwiedzała często męża, czyniąc mu ciągłe wyrzuty.

Podpatrzył stosunki te kowal lwowski Stanisław Kucharski. — Zgłosił się on u Piotra Jajki i oświadczył mu, że jeżeli otrzyma „przepracowane pończochy” Jajkowej, wyjedzie on do czarownika w Brzostkowie i przywlezie napóć, — który Jajkową „uspokoi”. Za pośrednictwem otrzymał Kucharski 300 zł. Począł on tymczasem nadskakiwać Jajkowej, czyniąc jej propozycje miłosne.

Jajkowa z początku ociągała się, ale w końcu uległa i nawiązała z nim stosunek. Dnia 5 września udali się oni na piechotę do Brzuchowic po masło. Kucharski przedstawił się jej bowiem jako handlarz nabiałem. W lesie Hołoskim Kucharski pocestował Jajkową wódka, po wypiciu której nieszczęśliwa kobieta, z okrzykiem: „Coś ty mi zrobił!”... — runęła nieprzytomna na ziemię. Kucharski pod pozorem, iż udaje się po wodę, zbiegł, a Jajkową obcy lu-

dzie, którzy zauważyli tę scenę, odwieźli do szpitala.

Wczoraj w południe wywiadców P. P. wpadli na trop ukrywającego się Kucharskiego, a przed wieczorem aresztowali go.

*

Test to od dłuższego czasu jedyny rzetelny sukces policji lwowskiej.

Wierzymy, że p. insp. Nowodworiski, komendant policji Lwów-miasto — znany ze swej energii i gorliwości służbowej, przeciw postawi policję na pożądanym poziomie.

Aresztowania wśród komunistów lwowskich.

Lwów, 19 września.

Na dzień dzisiejszy przypada 25-lecie Amsterdamskiej międzynarodki socjalistycznej.

W związku z uroczystością tą wśród lwowskich komunistów zawrzało.

Poczynili oni przygotowania do szeregu demonstracji przy sposobności pochodów socjalistycznych we Lwowie. W dniu wczorajszym odbyli oni szereg zgromadzeń w swych związkach i stowarzyszeniach, celem omówienia sposobu działania i rozdziału pracy.

O nichu tym dowiedziała się dość wcześnie policja polityczna, która — idąc za wskazówkami poufnych donosicieli, szereg zebrań rozpendziła i aresztowała kilkudziesięciu komunistów, bardziej niebezpiecznych, ze-

sfer robotniczych ukraińskich, białoruskich i polskich.

Jedno z większych zgromadzeń miało odbyć się w sali dawnego teatrzyku „Ul” przy ul. Ossoliński. Przed wejściem do gmachu zaszła się wywiadców P. P., którzy złowili kilkunastu komunistów, zdrażających na zebranie.

Poza tem policja poczyniła szereg rewizji. Rezultat rewizji tych oraz nazwiska aresztowanych, trzymanych są nanazie w tajemnicy.

*

W ostatniej chwili dowiadujemy się, że kolejarze z grupy Z. Z. K. zapowiedziany pochód z orkiestrą po ulicach miast odwołali. Chodzi prawdopodobnie o to, by nie dać komunistom sposobności do demonstracji.

Tragiczny wypadek w Lasku Pełczyńskim.

Lwów, 19 września.

Wczoraj w południe w Lasku Pełczyńskim zasypany został piaskiem 4-letni Kazimierz Najewicz, syn robotnika w szkole gospodarczej.

Krzyk dziecka zwał inne dzieci, które zawiadomiły o wypadku ro-

dziców. Zanim zdołano usunąć piasek, chłopak zmarł wskutek uduszenia. Na miejsce przybyła komisja sądowo-lekarska, która poleciła odstawić zwłoki do instytutu medycyny sądowej.

ZNIŻKA CEN.

Warszawa, 18. 9. (AW). Jak wskazują dane urzędowe statyst. — wskaźnik cen hurtowych obniżył się w ciągu tygodnia od 6 do 12 h. m. ze 177 na 174 procent, w stosun-

ku do cen przedwojennych. Również niżkę wykazały w tym samym okresie ceny żywności: wskaźnik żywnościowy obniżył się z 217 na 214 procent.

Znaczne postępy budowy portu w Gdyni.

(Korespondencja „Kurjera Lwow.”)

Gdynia, we wrześniu.

Od chwili podpisania porozumienia z konsorcjum francusko-polskim, co pozwoliło zażegnać długotrwały zatarg, roboty przy budowie portu w Gdyni, posuwają się w szybkim tempie. Od lipca dokończono około 300 mtr. nadbrzeży żelazo-betonowych na palach głębokości 8 mtr., z których 253 mtr. w dniu 7 września wraz z wodociągami i torami kolejowymi zostały oddane do użytku publicznego dla wywozu węgla. Montaż 2 dźwigów mostowych dla ładowania węgla jest na ukończeniu.

W dniu 20 b. m. odbędzie się próba pierwszego dźwigu nieco później drugiego. Ręczny naładunek stosowany dotychczas pozwolił doprowadzić zdolność przewozową Gdyni do 48.828 ton, które osiągnięto w sierpniu. Montaż kranów, jak również konieczność zasypiania dotychczasowej przewidywanej przystani celem dalszej budowy nadbrzeży przy moło południowym spowodowało zmniejszenie się ruchu we wrześniu, jednakże już w październiku, po uruchomieniu kranów cyfra sierpniowa naładunku będzie znacznie przekroczona.

Budowa portu wojennego w części projektowanej na rok 1926 jest na ukończeniu. W ostatnim tygodniu rozpoczęto budowę portu rybackiego; energicznie jest prowadzenie pozwolili jeszcze w bieżącym sezonie budowlanym stworzyć dostatecznej długości przystań dla zabezpieczenia wszystkich kutrów rybackich, stacjonowanych w Gdyni.

Rozważane są projekty dalszych urządzeń węglowych: ze względu jednak na kosztowność ich i w śpiesznych do inwestycji powyższych będzie prawdopodobnie zaproszony kapitał prywatny.

Wypadki zatonięcia dmag w roku ubiegłym opóźniły znacznie wykończenie nadbrzeży w basenie wewnętrznym, o ile jednak nie zajdą nieprzewidziane przeszkody, związane z warunkami atmosferycznymi, należy oczekiwać, że około 250 mtr. nadbrzeży 10-metrowych na skrzy-

niach żelazo-betonowych będą wykończone do 1 stycznia. Wówczas będzie możliwe zamontowanie całkowite już przez firmę Rudzki przygotowanego magazynu rozmiarów 100×45 i dwóch dźwigów ramowych nośności 5 ton, przygotowanych przez firmę Zieleniewski dla importu i eksportu różnych towarów.

Roboty kolejowe w celu opomoczenia marazie 120.000 ton miesięcznie są na ukończeniu. To samo dotyczy stacji elektrycznej na siłę i światło. Pewne trudności sprawia zupełny brak mieszkań dla robotników, administracji portowej, kolejowej i innych, ponieważ ruch prywatny budowlany chociaż istnieje, nie może jednak zaspokoić najpłynniejszy w mniejszych potrzebach. Może przychylić się w tym kierunku stworzenie Komisariatu w Gdyni.

STATUT MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Warszawa, 18. 9. (AW.) Ministerstwo kolei opracowuje obecnie statut przyszłego Ministerstwa komunikacji, przystosowany do zmian, jakie poczyniła Rada Ministrów w poprzednim projekcie. Ministerstwo komunikacji będzie obejmowało koleje, pocztę, telegraf i telefon, oraz lotnictwo. Kierownictwo marynarki handlowej pozostaje przy Ministerstwie przemysłu i handlu.

BUDOWA DWORCA TRANZYTOWEGO W STÓLPCACH.

Warszawa, 18. 9. (AW.) Ogłoszono zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej, o wywłaszczeniu gruntów pod budowę stacji Stółpce. Na wywłaszczonym terenie wybudowany zostanie wielki dworzec kolejowy, posiadający wielkie urządzenia pomocnicze do bardzo znacznego ruchu tranzytowego.

Sekundariusz Państw. Szpit. Powsz. Dr. KAROL TRAU

ord. w chorobach uszu, nosa, gardła i krani od 3—5 popoł. 2545
Lwów, ul. Kochanowskiego 26, parter.

OD ADMINISTRACJI: Czas odnowić prenumeratę na wrzesień!

Zalegających z prenumeratą P. T. Abonentów upraszamy o rychłe wyrównanie zaległości przez przekazanie na P. K. O. Nr. 153.215 lub przekazami pocztowymi, by nie spowodować wstrzymania wysyłki pisma.

Ułatwienia w otrzymywaniu obywatelstwa polskiego.

Warszawa, (Tel. wł.)

Minister spraw wewn. upoważnił p. wojewodów do nadawania obywatelstwa polskiego nawet takim osobom, które nie posiadają warunków, przewidzianych w art. 8. ustawy z dnia 20-ego stycznia 1920 r. Szczególną ostrożność przy nadawaniu obywatelstwa tej kategorii osób zalecono przytem w stosunku do tych osób narodowości niepolskiej, które przed wojną były na terenach, wchodzących obecnie w skład Rzeczypospolitej w charakterze rosyjskich wojskowych lub urzędników, lub też na terenie województw wschodnich, nabyły po r. 1863 nieruchomości instrukcyjne, majątki ziemskie, majątki donacyjne lub poduchowne na terenie b. Królestwa Polskiego.

W związku z rozporządzeniem ministerstwa spraw wewn. w sprawie nadawania obywatelstwa polskiego mieszkańcom województw wschodnich minister polecił ułatwiać nabywanie obywatelstwa polskiego tym byłym obywatelom byłego imperjum rosyjskiego, którzy byli urodzeni na terenie Polskie, mieli tu oddawna stałe miejsca zamieszkania i ośrodek swej gospodarczej działalności, trudniąc się handlem lub rzemiosłem i jedynie formalnie zachowali przynależność do

miejsowości obecnie do Polski nienależących.

Również na specjalne uwzględnienie zasługują osoby, których połączono do pełnienia służby wojskowej, na podstawie art. 7 ustawy o p. o. s. wojsk. z 20. maja 1924 r.

MILJONOWE MALWERSACJE W MAGISTRACIE W BUKARESZCIE.

Bukareszt, (Tel. wł.)

W tutejszym magistracie i w administracji szkolnej wykryto malwersacje na kilkaset milionów lei rumuńskich. W sprawę jest zamieszanych wiele osobistości wybitnych.

USTAWA O KASACH KOMUNALNYCH.

Warszawa, (Tel. wł.)

Ustawa o kasach komunalnych po uzgodnieniu międzyministerjalnym, które jest obecnie w toku, będzie przedłożony radzie ministrów. Ustawa ta dotyczy komunalnych kas wojewódzkich, powiatowych i miejskich. Nie dotyczy ona kas gminnych, które obejmuje ustawa osobna.

Zapisujcie się do Ligi Obrony Powiatrznej Państwa.

nice trawione mistycznym ogniem; spłwiała powieki, wówczas błękitnie obwiedziona, jakoby przepalona przez płonące spojrzenie.

Marta przywykła niebawem całym sercem do nowego otoczenia. Darzona ją nadzwyczajną sympatią i opieką. Szczególnie wyróżniała ją stara Szczernińska, która była typem: białym jak lilja, a ciachym jak radość pełna nietykalnego piękna, co zmusza do szacunku i podziwu.

W takim szczęsnym spokoju minęło kilka tygodni, aż pewnej nocy, kiedy szalenie intensywnie srebrny złom księżycy oświetlił pokój Marty, ona leżąc już w łóżku, wpadła w trans.

Z teleplazmy kształtowała się jej postać z przeszłej inkarnacji. Była to ta sama dziewczynka, którą już we śnie widziała w owym hotelu. Tak ona już wie napewno i kofarży zdarzenia. Ośmięła ją to odkrycie. Więc to ona i ten rycerzyk. Aha, pamięta doskonale, całą historję tej nieszczęśliwej, a krótkiej miłości.

Rozświetla się z niesłychaną dokładnością bezmiar świętych tajemnic. Na dalekim szlaku snują się wizerunki owych jesiennych zbratań, wy-

wolanych przestrzeni duchem tęsknoty.

Cuda barwnych lśnień...

Nieskończoność srebrnych dróg...

Martę otoczyła wkrótce ciemność, jaka nachodzi mózg między jednym a drugim snem. Nowe wizer.

Gotycka sala ustrojona wspinała. Wokół mnóstwo osób, światła, muzyka gra. Pary suną w takt tańca. Ją wiedzie za koniuszki palców Jasiek ukochany. Rycerzyk taki piękny. Płoni się. Jasiek nieśmiało jej słówka piłe sercem i oczyma, które mu jaśnieją jak smugi płynnego srebra.

Zarów serdecznych świetlana pozoła opętuje tych dwoje młodych; wszak po raz pierwszy w życiu tak blizuteńko są obok siebie. Upaja ich gwar, muzyka, krzyki panów braci, wesoły śmiech dam znających zawiłą sztukę kokieterii i ujarzmiana męskimi serc.

I kryształą się serca wiosenna wiara, gdyż nie przeczuwają że tam z oddali Sledzi ich dumne oko starej magmatki, knującej zemstę.

Taniec skończony.

Dzieweczka pragnie zobaczyć się ze swoją matuchną, albowiem u-

czuła się nagle strasznie pognębiona i trwożna. Lecz w tej chwili podchodzi do nich wytworna pani, odsuwa syna i poufale prowadzi panienkę do innych komnat. Marta drży, bo komnaty dalsze coraz mniej oświetlane, zimniejsze, a ona taka rozgrzana. Przyciska jeno do szyi ów cudny turkusowy szal i powolna jakiejś nadzwyczajnej władzy idzie w wymiosła kasztelan-ka aż do otwartej loggi.

— Zaczekaj tutaj maleśka, zaraz Jasiek przyjdzie — mówi i znika za drzwiami.

I Marta została. Pełna nieznannej trwogi patrzy na park, który wygląda jak srebrny puhar w diamentowej sferze. Księżyc zlewa nafię potrojną jasność; światła, mrozu i milczenia. Święta msza nocy pełna tajemniczego uroku odprawia swoje psalmy. Niebo całe ciemne i złote od gwiazd duchów dobrej rady. Księżycową pieśnią szumi stary park, a wicher jęczy tak cichuteńko, jakby jakaś istota ludzka o liłość prosiła. Wśród drzew błaka się melancholia czegoś co już odchodzi i ma umrzeć na wieki.

(C. d. n.)

„Kurjer Lwowski” z 20. 9. 26

OLGA BILIŃSKA.

5

Posłannictwo Marty.

(Ciąg dalszy).

Marta w obawie by nie ulec fascynującemu wpływowi niewidzialnych sił, które czuła jak zaciskająca nad nią przy tym portrecie sił, zebrała całą swoją moc i odwróciła się. Czar prysnął i umilkły owe lechluchne szmery, słyszalne — tylko dla jej uszu. Ona знаła owe prodroiny, po których przychodziły zawsze rzeczy poważne i niepokojące. Resztę dnia zajęła Martę oglądanie nowej siedziby i przytężne rozmowy z dziećmi.

Kilka dni upłynęło bez wydarzeń. W nocy jeno odczuwała obecność istności jakiejś, ale dobrej i serdecznej. Nie kształtowała się ta zjawia w jakiś uchwytmy oczom fantom. Mgła to się snuła i ciepła fala opadała jej ciało.

A portret milczał. Nigdy już nie powtórzyła się scena dnia pierwszego. Patrzyła nieraz długie chwile na jasne oczy rycerzyka. Ale te oczy nie mówiły nic. Zagasty źre-

Ożywienie w przemyśle.

Lwów, 19 września.

Trwająca od kilku miesięcy poprawa ogólnej koniunktury gospodarczej zaznaczyła się dość znacznym ożywieniem w przemyśle przetwórczym. Liczba zatrudnionych robotników przy produkcji w zakładach przemysłu przetwórczego, zatrudniających powyżej 20 robotników wzrosła z 305.000 w ostatnim tygodniu stycznia do 353.000 w ostatnim tygodniu czerwca: biorąc zaś pod uwagę ogół robotników, znajdujących się w ewidencji zakładów (t. j. łącznie z zatrudnionymi czasowo przy robotach remontowych, inwestycyjnych i urlopowanymi i t. p.) wzrost ten wynosi znacznie więcej, bo z 313.000 w styczniu do 387.000 w czerwcu czyli o 74.000 robotników t. j. blisko 25 proc.

Również przeciętna na jednego robotnika liczba godzin pracy w tygodniu wzrosła z 40,3 godzin do 44,5 godzin.

Szczególne ożywienie w tym okresie wykazał

przemysł włókiemczy

w którym liczba robotników, zatrudnionych przy produkcji, wzrosła z 85.000 do 105.000, a ogólna liczba robotników w ewidencji z 88.000 do 121.000 czyli o 38 proc.

Ożywienie sezonowe wykazał również

przemysł mineralny zwiększając liczbę zatrudnionych prawie o 100 proc — z 21.000 do 41 tysięcy (szczególnie w cegielniach i cementowniach, gdzie wzrost wynosił prawie 300 proc. Sezonowe ożywienie wykazuje również przemysł budowlany, gdzie zatrudnienie zwiększyło się o 80 proc (z 12.000 do 21.000); jednakże nieznacznie ogólna liczba zatrudnionych w tym przemyśle wskazuje dalszy zastój.

Stale, chociaż nieznacznie ożywienie wykazuje przemysł drzewny, szczególnie tartaki, w których zatrudnienie wzrosło z 37.000 robotników do 43.000.

W omawianym okresie o ile nie brać pod uwagę sezonowego zmniejszenia zatrudnienia w przemyśle spożywczym, w którym po zakończeniu kampanii od lutego stan zatrudnienia utrzymuje się na jednym poziomie — około 40.000 robotników — w żadnej gałęzi przemysłu nie zanotowano spadku zatrudnienia.

Do zmniejszenia się bezrobocia przyczynia się również wzrastająca stale liczba zatrudnionych na robotach publicznych, gdzie liczba ta wzrosła z 7.000 w styczniu do 47.000 w czerwcu.

Kurjer lotniczy.

ŚWIĘTO LOTNICZE W ESTONJI.

Odbyło się w Tallinie wielkie Propagandowe święto. W uroczystościach wzięli udział Prezydent Państwa, Rząd, Korpus Dyplomatyczny. Sprzyjająca pogoda zgromadziła około 10.000 widzów. Po przemówieniu Prezydenta demonstrowano przed publicznością szereg aparatów wojskowych różnych typów. Demonstrowano walkę powietrzną eskadry myśliwskiej z wywiadowczą, rzucanie bomb, ostrzeżenie plechoty przez eskadrę i t. p.

Nie obeszło się jednak bez nieszczęśliwego wypadku. Zaraz na początku programu, podczas wykonywania ewolucji powietrznych, jeden z aparatów myśliwskich nadleciał nad trybunę i zaczął wykonywać t. zw. korkociąg, nie obliczył się jednak z odległością i przy wyrównywaniu aparatu zarył się w ziemię o kilka metrów od trybuny. Aparat doszczętnie zniszczony, lotnik w parę godzin później zmarł, otrzymanym poważnym uszkodzeniem głowy i nóg.

Na święto powyższe przyjechała z Helsingforsu eskadra hydroplanów. Zapowiedziani Lotysze nie przybyli. Również w dzień święta mieli nadlecieć lotnicy polscy, którym przygotowano uroczyste i serdeczne przyjęcie; depesza z Warszawy o zaniechaniu przez pułk. Rayskiego zamierzonego lotu sprawiła estończykiem prawdziwy zawód. To samo było z Lotyszami w Rydze, którzy nie otrzymawszy depeszy odwolującej przez kilka godzin czekali na lotnisku z zapasami benzyny i oliwy.

ZAWODY LEKKICH SAMOLOTÓW W ANGLJI.

Dnia 10 b. m. rozpoczęły się na lotnisku w Lympne zawody lekkich samolotów o nagrodę 5.000 funtów szterl., którą otrzymał lotnik, prze-

wożący największą ilość tonażu, przy zużyciu najmniejszej ilości benzyny na dystansie 3.200 klm. Do konkursu zapisało się 6-ciu uczestników. Dwa pierwsze dni „meetingu” przeznaczone zostały na próby. Loty trwać będą do końca tego tygodnia.

DENTYSTA

Dr. TADEUSZ KASPRZYCKI
ordynuje stale we Lwowie
ul. Romanowicza 3. parter.

OKULISTA

dr. Leon Gruder, ordynuje
przy ul. Romanowicza 7, 2334
od godziny 12-1. 3-5.

BUDOWA WIELKIEJ FABRYKI PRZETWORÓW MIĘSNYCH.

Dębica, 17. 9. (AW.) Niedawno rozpoczęto tu budowę pierwszej państwowej fabryki przetworów mięsnych w Polsce. Będzie się ona składała z 20 budynków. Około budowy pracuje na razie 50 robotników. Dojść wykończono specjalny tor kolejowy ze stacji Dębicy do fabryki, oraz baraki dla robotników zatrudnionych przy budowie. Budowa potrwa przypuszczalnie 2 lata.

MIEDZYNARODOWY KONGRES MIESZKANIOWY.

Wiedeń. (Tel. wł.) N kongres zgłoszono 900 delegatów całego świata. Uczestników kongresu powitał minister dr. Schürff i burmistrz Seitz. Odpowiedzieli delegaci większych miast. Wieczorem odbyło się przyjęcie w ratuszu, a wczoraj u prezydenta. Obrady toczyć się będą do soboty włącznie, poczem urządzone zostaną wycieczki do Krems i Salzburga. We czwartek odbyła się konferencja mieszkaniowa.

Skrzynka na listy.

W sprawie koncesji monopolowych dla inwalidów

Lwów, 19 września.

Sprawa inwalidów i uprzywilejowanych w związku z zakładaniem hurtowni rządowych, o których już pisaliśmy, jest jeszcze nie rozstrzygnięta.

Delegaci Dyrekcji Monopoli, proponują inwalidom i uprzywilejowanym, posiadającym we Lwowie i w innych miejscowościach Małopolski uruchomione Hurtownie, z zapłaconym za kilka lat lokalem, z zapłaconymi taksami rządowymi, jak: świadectwo przemysłowe, patent akcyzowy, podatki komunalne ect... z zapłaconym towarem, co wszystko wynosi do kilkadziesiąt tysięcy złotych, ażeby ci inwalidzi i uprzywilejowani położyli na tem krzyżyk, ażeby ponieśli jakieś straty, a natomiast zrzeszyli się wszyscy, połowa we Lwowie a połowa zaś w Sokalu, uruchamiając znów swoim kosztem w tych miejscowościach dwie wspólne Hurtownie komisowe. Zaś w tych miejscowościach, w których dotąd koncesje posiadają, Rząd założy swoje Hurtownie.

Dzieje się to wszystko rzekomo w imię „interesu rządowego”, a pewna komisja specjalna obliczyła już naprzód (sic!), że Hurtownie rządowe mają rzekomo przynieść większy dochód (?) aniżeli Hurtownie inwalidów i uprzywilejowanych.

Sądźmy, że dość eksperymentów urządzonych na inwalidach i uprzywilejowanych. Rozstrzygnięcie bowiem może być tylko jedno. W miejscowościach, w których dostali koncesję inwalidzi i uprzywilejowani i na uruchomienie tychże wyłożyli całe swoje mienie, Rząd Hurtownie

Spiryтусowych zakładać nie może, byłoby to bowiem działanie wbrew obowiązującemu rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej, które wydane zostało pierwej aniżeli był uchwalony monopol, i działanie na szkodę ludzi najzasłużniejszych dla Państwa.

Jeżeli w Monopolu Spiryтусowym są milionowe straty, spowodowane nadwyżkami, niedopatrzeniem, czy też niefachowością, to wyrównywać ich nie można krzywdą inwalidów i uprzywilejowanych. Pokrzywdzeni postanowili pod żadnym warunkiem nie oddawać raz im nadanych koncesji, odrzucając jednocześnie projekt Monopoli, jako niemożliwy do przyjęcia i zaskarżyć Rząd o zwrot kosztów, które wyniosą więcej, aniżeli iluzoryczna nadwyżka dochodu obliczona przez specjalną komisję. Na odbytych zgromadzeniach inwalidzkich, uchwalono domagać się przez wszystkie zrzeszenia inwalidzkie ustąpienia z Monopoli tych, którzy w tak krzywdzący sposób występują przeciwko interesom inwalidów i ludzi uprzywilejowanych.

Postanowiono też domagać się równoczesnego odebrania wszystkim rządowych koncesji osobom nieuprzywilejowanym i rozdania ich inwalidom, podług rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, którego Rząd, mimo tego, że zostało wydane dwa lata temu, do tej pory nie wykonał. W obronie doktryny dotychczas stawali już nawet niektórzy politycy, którzy zamierzają wnieść interpelację w tej sprawie.

Ze świata.

+ Kongres kinematograficzny. Dnia 27 b. m. odbył się w Paryżu międzynarodowy kongres kinematograficzny, organizowany przez Ligę Narodów. Celem jego będzie praca nad zbliżeniem intelektualnym pomiędzy narodami. Na kongresie będą poruszane sprawy zagadnień autorskich, przemysłowych, organizacyjnych, celnych, oraz problem ujednolicenia ustawodawstwa filmowego. Jako reprezentanci Polski wyjeżdżają do Paryża: prezes Zw. właścicieli teatrów świetlnych, p. J. Mańkowski, oraz p. St. Zagrodziński.

+ Ostatni niewolnicy. Maharadża Nepolu (wschodnie Indje) Sir Chandra Shun Young, który już w roku ubiegłym zwrócił się do wszystkich właścicieli dóbr swego kraju, celem zniesienia niewolnictwa i na ten cel ofiarował 85.000 funtów szterlingów, osiągnął, że niewolnictwo w państwie Nepolu zostało wreszcie zniesione i 57.898 niewolników uwolnionych. Ponad 1.200 posiadaczy zwolnionych niewolników bez jakiegokolwiek odszkodowania. Polityka Maharadży kosztowała przeszło 240.000 funtów szterlingów, ponieważ rząd Nepolu był zmuszony oddać niewolnikom odpowiednią ilość uprawnej ziemi i dać im pracę inną.

+ Związek robotników polskich założony we Francji w r. 1925 rozwija się ciągle. Liczy obecnie około 40 proc zorganizowanego wychodźstwa polskiego. Związek ten rozwija dużą opiekę nad robotnikami polskimi.

+ Niezwykły koncert w Moskwie. Do Moskwy przybył chorobowaty strajkujący celem urządzenia tam kilku koncertów na rzecz strajkujących robotników w Anglii.

+ Porwanie księdza katolickiego przez Ku Klux Klan. Z Nowego Jorku donoszą, że Ku Klux Klan, który przez kilka ostatnich miesięcy był nieczynny, zaczyna znów działać. Wyścigcy tego tajemniczego związku porwali z Norfolk w st. Wirginii, księdza katolickiego i porzucili go na pustkowiu, w odległości 50 kilometrów od jego siedziby, zalecając mu, żeby się nie odważył nadać ucyć dzieci mizyjskich.

+ Komunikacja autobusowa w różnych krajach. Statystyka autobusów w poszczególnych państwach przedstawia się w sposób następujący: Stany Zjednoczone 60 tysięcy, Francja 35 tysięcy, Anglia 18 tysięcy, Włochy 4.700, Holandia 2.500, Belgja 1000, Niemcy 500, Polska 475, Czechy 275 i t. d. Jak widać z powyższych danych rozpowszechnienie autobusów nie idzie w parze z ogólnym rozwojem automobilizmu.

+ Szulerka w Budapeszcie. B. rotmistrz huzarów Stefan Tomi, o sobistość w Węgrzech bardzo popularna, właściciel dóbr ziemskich przegrał w kasynie krajowym 10 milionów kor. węg.

Popierajcie cele Towarzystwa Szkół Ludowej.

Porozumienie i współdziałanie Polski z Włochami.

Wywiad z p. ministrem Zaleskim w Genewie.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 18 września.

Pisma rzymskie zamieszczają depe-
szę agencji „Atmo“ z Genewy, —
zawierającą rozmowę z ministrem
Zaleskim.

Minister wyraził wdzięczność dla
przedstawicieli Włoch — Scialoj, —
który przez swą interwencję sprzą-
wił, że projekt komisji mandatowej
do reorganizacji Rady mógł być
akceptowany przez Polskę. W dals-

szym ciągu minister oświadczył, że
Polska, będąc w przyjaźni z po-
szczególnymi państwami Małej En-
tenty, nie przystąpi mimo to jednak
do niej; w końcu stwierdził, że widzi
konieczność ścisłego porozumie-
nia i współdziałania z Włochami i
wyraził swe zadowolenie z powodu
nieudania się zamachu na Mussoliniego.

Zmiany w składzie delegacji polskiej w Genewie.

P. Fr. Sokal otrzyma nowe stanowisko.

Warszawa, (Tel. wł.)

W związku z uzyskaniem miejsca
w Radzie Ligi Narodów przez Pol-
skę zachodzi konieczność przekształ-
cenia struktury dotychczasowej na-
szej delegacji przy Lidze.

Z uwagi na to, iż będziemy na se-
sjach Rady i Zgromadzeniu Ligi re-
prezentowani przez naszego przed-
stawiciela w Radzie, którym będzie
minister spraw zagranicznych, stanie

się zbędnym utrzymywanie dalej sta-
nowiska stałego delegata rządu pol-
skiego w Genewie.

Należy się zatem spodziewać, że
pełnomocny minister Polski w Gene-
wie p. Franciszek Sokal otrzyma in-
ne stanowisko, jakkolwiek pozytyw-
ne wiadomości w tym względzie,
podane przez prasę warszawską,
należy uważać za przedwczesne.

Włochy interwenjują u rządu Austrii.

Wiedeń, (Tel. wł.)

Ze sfer dobrze poinformowanych
dowiedzieliśmy się z Wasz korespondent,
że w łączności z akcją z powodu
zamachu na Mussoliniego, rząd wło-
ski żądał od Austrii rygorystycz-
nej inwigilacji uchodźców włoskich

i wydalenia tychże na wypadek
działalności przeciwko obecnemu
porządkowi we Włoszech. Rząd
austriacki powołał się w odpowie-
dzi na istniejące w granicach repu-
bliki prawo azylu dla politycznych
emigrantów.

Rzekome niepokoje w Czechosłowacji.

Lwów, 19 września.

Odnosnie do wiadomości, jakie po-
stawiały się w ostatnich dniach w
niektórych tutejszych piśmiach —
„Przygotowania do zamachu stanu“
i t. p.) z kompetentnej strony podają

nam do wiadomości, że w Czecho-
słowacji jest i będzie zupełny spokój
i porządek, oraz że próby dokonania
przewrotu są zupełnie wykluczo-
ne.

Ucieczka jeńców litewskich z obozu warownego

Warszawa, (Tel. wł.)

Wczoraj zbiegli z Obozu Warow-
nego w Modlinie 2 lotnicy litewscy,
Miltatis i Hajdretas, internowani tam
blisko od roku.

Lotnicy ci aresztowani zostali na
Wilenszczyźnie, po wylądowaniu na
terytorium Polskimi. Prawdopodo-

bnie wydostali się z więzienia w
przebraniu oficerów polskich, gdyż
tylko oficerowie mają prawo wolne-
go wyjścia bez specjalnych przepu-
stek.

Poszukiwania za zbiegami są w
toku.

DELEGACJA ZWIĄZKU OSADNIKÓW U MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO.

Wilno, (Tel. wł.)

U bawiącego na wyczasach w
Druskiennikach marsz. Piłsudskie-
go zjawiała się delegacja związku
osadników wojskowych. Marszałek
obietwał rozpatrzyć przychylnie
sprawy poruszone przez związek
osadników wojskowych.

KONFERENCJA KOLEJOWA.

Lwów, 19 września.

We Lwowie rozpoczęły się ob-
rady konferencji delegatów kolei
polskich i rumuńskich pod przewo-
dnictwem radcy minist. kolei p.
Zięby.

Konferencja ma na celu ustale-
nie nowej taryfy kolejowej dla ko-
munikacji kolejowej polsko-rumuń-
skiej.

Obrazy potrwać około 10 dni.

AFERA SZPIEGOWSKA W WILNIE.

Wilno, (Tel. wł.)

Wykryta afera szpiegowska o-
bejmowała terytoria 4 województw.
Uwięziono 40 osób, z których 20 po-
zostawało w bezpośrednich stosun-
kach z Sowietami.

OBRADY KARTELU NAFTOWEGO.

Wiedeń, (Tel. wł.)

Przez szereg dni toczyły się tu-
taj obrady członków „Zjednoczenia
rafinerów polskich“. Obradowano
miał sprawą utworzenia centrali
eksportu parafiny w Warszawie i
filii w Wiedniu. Wyloniona się też
kwantytą zorganizowania centralnego
biura wywozowego dla wszystkich
produktów naftowych, czego żądał
stanowczo zastępcy firm Bracla No-
bel i Standard Oil. W tej sprawie
toczyć się będą dalsze obrady w
Krakowie z końcem b. m.

Wykrycie wielkich nadużyć w państw. żupie solnej w Wieliczce.

Warszawa, 18. 9. (PAT.) W roku
ubiegłym Ministerstwo przemysłu i
handlu otrzymało nieoficjalne donie-
szenie o nieporządkach panujących
w dziale elektrotechnicznym i ma-
teriałowym Państwowej żupy solnej
w Wieliczce.

Ministerstwo przemysłu i handlu
delegowało do Wieliczki swego in-
żyniera z poleceniem dokładnego
zbadań sprawy tych zarzutów. Ba-
danie to, które trwało kilka miesię-
cy, wykryło istotnie nieporządki, o-
raz nieprzestrzeganie istniejących
przepisów zarówno przy nabywaniu
jak przy magazynowaniu, oraz roz-
hodowaniu materiałów.

Wykryte przez delegata fakty o-
tyle obciążały niektórych pracow-
ników zarządu żupy, że Ministerstwo
przemysłu i handlu postanowiło je-
szcze raz zbadać tę sprawę przez
specjalnie w tym celu delegowaną
komisję pod przewodnictwem jedne-
go ze starszych inżynierów. Gdy do-
chodzenia tej komisji powyższe zar-
zuty potwierdziły, Ministerstwo
polecilo w interesie Skarbu Państwa
i gospodarki dobrem publicznym u-
sunąć z żupy trzech inżynierów zaj-
mujących stanowiska kierownicze i
jednego funkcjonariusza niższego,
całą zaś sprawę przekazać komisji
dyscyplinarnej.

Strajk węglowy w Anglii przedłuża się w nieskończoność.

ROZPATRZENIE PLANU BALDWINA.

Londyn, 18. 9. (PAT.) Biuro fede-
racji górników, postanowiło zwołać
na przyszły poniedziałek konferen-
cję plenarną komitetu wykonaw-
czego celem rozpatrzenia planu
Baldwina, który proponuje dla ure-
gulowania konfliktu odwołać się do
sądu rozjemczego. Górnicy pragną
otrzymać wyjaśnienia co do pe-
wnych ustępstw planu Baldwina,
który musi uzyskać aprobatę konfe-
rencji delegatów wszystkich zagłębi
węglowych.

PODJĘCIE PRACY — NACZELNYM WARUNKIEM RZĄDU.

Londyn, 18. 9. (PAT.) Rządowa ko-
misja węglowa, przesłała górnikom
i przemysłowcom memoriał, w któ-
rym jako naczelnym warunek wnie-
sienia do parlamentu projektu usta-
wy o porozumieniu w przemyśle
węglowym w kopalniach krajowych
podano przede wszystkim podjęcie
przez górników normalnej pracy we
wszystkich kopalniach krajowych
na podstawach wyłuszczonej przez
premiera, to znaczy na podstawie
tymczasowego porozumienia, zawar-

tego w drodze oddzielnych rokowań
lokalnych.

RZĄD ZREZYGNOWAŁ Z ROLI MEDJATORA.

Londyn, 18. 9. (PAT.) Na odbytej
nie dawno konferencji premiera Bal-
dwina z 4 przywódcami związku gór-
niczego, premier scharakteryzował
stanowisko właścicieli kopalń. Wo-
bec postawy górników i stanowiska
przedsiębiorców, rząd musiał zrezy-
gnować z zamiaru wznowienia ro-
kowań.

Rządowi wydaje się, że przy u-
zgodnieniu pewnych drugorzędnych
różnic, byłoby w obecnych ekono-
micznych warunkach rozwiązaniem
najwłaściwszym, gdyby górnicy
przystąpili do pracy na podstawie
dotychczasowych porozumień okre-
gowych.

Nadanie niektórym zasadom mo-
cy obowiązującej dla całego prze-
mysłu krajowego będzie możliwe,
gdy praca normalna będzie pojęta
we wszystkich kopalniach. Wów-
czas rząd przedstawi ów projekt
Izbom ustawodawczym, nadając mu
formę billu.

PROCES KOMANDORA BARTOSZEWICZA.

Warszawa, (Tel. wł.)

W najbliższym czasie odbędzie
się sensacyjna rozprawa przeciw
komandorowi Bartoszewiczowi i
tow. o nadużycia w marynarce
wojskowej. Do rozprawy powołano
około 150 świadków.

NOTA HISZPANJI W SPRAWIE TANGERU.

Londyn, 18. 9. (PAT.) W nocy
dotyczącej Tangeru rząd hiszpański
proponuje zwołanie wstępnej konfe-
rencji z udziałem Anglii, Francji i
Hiszpanji. Celem konferencji ma być
kwestja udziału Włoch w admini-
stracji Tangeru na podstawie nowe-
lizacji statutu tangerskiego.

WYBUCH BENZYNY NA STATKU W GDAŃSKU.

Gdańsk, 18. 9. (PAT.) Dziś podczas
ładowania na szwedzki statek za-
głowy „Anna“ 300 beczek benzyny,
oraz 80 beczek ropy, nastąpił wy-
buch. Skutkiem eksplozji nastąpił
pożar. Celem ocalenia ładunków za-
topiono statek. W ten sposób zdoła-
no beczki uratować. Podczas akcji
ratowniczej kilka osób odniosło ra-
ny skutkiem poparzenia.

Z OPERETKI.

KALMANA „HRABINA MARICA“.

Lwów, 19 września.

Dotychczas hrabiego Endrödy-
Wittenberga śpiewał blisko sto ra-
zy p. Kulligowski. Aktorskie i wo-
kalne zalety tego wybitnego artysty
zawsze z uznaniem podnosiła fa-
chowca prasa, zgodnie z opinią publi-
czności teatralnej. P. Kulligowski od-
tworzył tę postać doskonale i publi-
czność z nią tak się zżyła, iż p. Ma-
rtjanowi Wawrzkowiczowi, który
wczoraj objął tę partję, narazie tru-
dno rywalizować z dotychczasow-
ym wykonawcą, p. Kulligowskim.

P. Wawrzkowicz posiada korzy-
stne warunki zewnętrzne, posiada
się swobodnie i w grze scenicznej
jest dobry, lecz inaczej sprawa się
ma z głosem. Średnica jest wystar-
czająca, lecz górny rejestr jest b.
waty i często w zespole się gubi.
Może to trema, lub metoda wyszko-
lenia głosu, lecz dzisiejsze operetki
wymagają też dobrego głosu, pra-
wie operowego. Grd.

B. Sekundariusz Szpitala powaz. we Lwowie
Dr. BERNARD RAPAPORT
przyjmuje w chorobach chirurgicznych
i narządu moczowego od godz. 4-6
ul. Romanowicza 11, I. p. Lift do dyspozycji
2581

KRONIKA.

WRZESIEŃ

19

NIEDZIELA

Dziś: rzym.-kat.
Januarego gr.-kat.
Wosp. cz. M.Jutro: rzym.-kat.
Eustachego m. gr.-
kat. Sozantam.

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.

Niedziela 19 bm. o 3 pop. „Zaczarowane koło“.

Niedziela 19 bm. o 7-30 wiecz. „Halka“.

Poniedziałek 20 bm. „Łatwiej przejść wielbłądowi...“

TEATR NOWOŚĆ.

Niedziela 19 bm. o 3 pop. „Orlow“.

Niedziela 19 bm. o 7-30 wiecz. „Nasza żonuzia“.

Poniedziałek 20 bm. „Księżniczka Czarodasza“.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO:

Niedziela o godz. 7.30 „Azais“, kom. w 3 akt.

Poniedziałek o 7.30 „Mistrz“ sztuka w 3 akt. Bahra (premiera). Gość występ Kazimierza Kamińskiego.

Środa o 7.30 „Mistrz“. Gość występ K. Kamińskiego.

Czwartek 7.30 „Mistrz“ Gość występ K. Kamińskiego.

CO GRAJĄ DZISIAJ W KINIE:

Główna: „Czy warto kochać?“ (Polskiej drodze) z Ellen Kürti i Olaf Fjord.

Wpisy

na wszystkie kursa do pryw.
Seminarjum z prawem publiczności
Anny Rychnowskiej,
Lwów, Chorążczyzna 15. przyjmuje
Dyrekcja codziennie od 10—12
i od 4—5. 2821

— Teatr Wielki wznawia dziś popołudniu o godz. 3, po cenach znacznie niższych, wspaniałą bań dramatyczną Lucjana Rydla: „Zaczarowane koło“, w znacznie zmienionej, doborowej reprezentacji artystycznej. Wstrząsająca, owiana głęboką poezją, akcja dramatu, przepiękna oprawa dekoracyjna oraz świetna gra artystów z pp. Barwińską, Grzębską, dyr. Barwińskim, Bieleckim, Czakiem, Dąbrowskim, Fertnerem, Kalinowskim, Kieszczyńskim, Knobelsdorffem, Koczykiewiczem, Ratschka i Zabelskim na czele — wszystko to zapowiada wspaniałe widowisko, które niewątpliwie ściągnie do teatru liczne rzesze publiczności i młodzieży szkolnej.

Wieczorem, o godz. 7.30, ukaże się prześwietna opera narodowa Stanisława Moniuszki: „Halka“, z pp. Platówną, Popowiczówną, Cyganikiem, Perkowiczem, Martynim Zopethem w partjach czołowych.

— Teatr Nowości dziś, popołudniu o godz. 3, czaruje operetką Granichstaedtena: „Orlow“ z udziałem najlepszych sił naszej operetki.

Wieczorem o godz. 7.30 przepyszna amerykańska komedia Hopwooda: „Nasza żonuzia“, tryskająca niewyczerpanym humorem i wywołująca burzliwe oklaski na widowni — dzięki wybornej grze całego zespołu artystycznego.

— Pierwszy gościnny występ Kazimierza Kamińskiego, który odbędzie się w poniedziałek w Teatrze Małym zapowiada się niezwykle. Genjalny artysta kreujący główną rolę w „Mistrzu“ Bahra jest tak niezrównany, że postać ta wdraża się na długo w pamięć widza, porwanego kapitalną grą na którą składają się idealnie dostosowane głos, mimika twarzy, ruchy oraz cały rysunek psychologiczny bohatera. Publiczność lwowska przygotowuje się na te występy z radością, wiedząc o tem, że będą one echem tych świetnych czasów, w których teatr lwowski był pierwszym w Polsce. Do gry Kamińskiego przystępują się wszyscy artyści Teatru Małego pracujący od szeregu dni gorliwie nad przygotowaniem roli. Kamiński pozostanie we Lwowie tylko krótki czas.

— Klinika chirurgiczna Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, otwiera ambulatorjum i przyjmując chorych od poniedziałku 21 b. m.

OD ADMINISTRACJI.

Wszelkie kwoty pod adresem Administracji „Kurjera Lwowskiego“ przysyłać należy przekazami pocztowymi lub na numer P. K. O. 153.215.

— „Samopomoc“ Związku Akademickiej Młodzieży Zjednoczonej we Lwowie, ulica Królewska 7. — rozpoczyna swą działalność w roku akad. 1926/27 w niedzielę, dnia 19 września. — Pierwszy obiad wydawać będzie kuchnia „Samopomocy“ w niedzielę 19. IX. — Koledzy, członkowie „Samopomocy“ korzystać mogą ponadto z biblioteki Towarzystwa, ze zniżek do teatrów miejskich i „Małego“, fryzjera i łaźni, — „Samopomoc“ opłaca niezamierzonym kolegom czesne i opłaty egzaminacyjne — udziela swym członkom obiadów zniżkowych i rewersowych, ponadto przyznaje pożyczki, najbardziej potrzebującym, krótko i długoterminowe.

— Z Ogniska Nauczycielskiego. W niedzielę dnia 19 września o godzinie 11-tej przed południem w lokalu Ogniska, Lwów, gmach Skarbka vis a vis teatru, wygłosi p. Maria Jaworska odczyt p. t. „Ideały wychowawcze i metody pracy szkoły Waldorskiej“. Wstęp wolny.

— Wystawa przeciwgruźlicza i przeciwalkoholowa mieszcząca się w pawilonie Banku Małopolskiego na terenie Targów Wschodnich, została przegrupowana i uzupełniona nowymi eksponatami oraz licznymi eksponatami przeciwalkoholowymi. Wystawa otwarta codziennie od godz. 10 do 1 i 2.30 do 4.30.

— Gimnazjum państwowe w Żółtkwi rozpoczyna rok szkolny 1926/27 1 października b. r. wskutek zarządzenia Starostwa, spowodowanego szerzącą się epidemią szkarlatyny. Wpisy dodatkowe i egzaminy poprawcze odbędą się 30 września, zaś wszelkie egzaminy wstępne 1 i 2 października b. r.

— Wojewódzki komitet pomocy polskiej młodzieży akademickiej odbył 16 b. m. posiedzenie pod przewodnictwem dr. Siemiradzkiego. — Po podziękowaniu wojewodzie p. Garapichowi za gorliwe popieranie celów komitetu, złożył p. Sosnowski sprawozdanie kasowe.

Czysty dochód na cele pomocy akad. wynosił w 1925 r. zł. 45.700 (w 1924 r. zł. 32.112). Prezesem komitetu wybrano wojew. p. Garapicha, wiceprezesami wicewojewodę p. Eckhardta i prof. Halbana, a skarbnikiem dyr. dr. Bozewicza.

Tydzień akademicki wyznaczono na 6 do 14 listopada b. r. Projektowane jest połączenie go z uroczystością otwarcia II-go Domu Techników.

— Dostawy i licytacje. Dowództwo 4. Brygady K. O. P. w Czortkowie rozpisalo przetarg na dostawę arendacyjną drzewa opałowego twardego i miękkiego. Termin do wnoszenia ofert upływa dnia 20 września b. r.

Nadleśnictwa w Tustanowicach i Dobromilu ogłosiły licytację publiczną na sprzedaż drzewa opałowego. Oferty należy wnieść najpóźniej do dnia 30 września b. r.

10 Okr. Szefostwo Intendatury w Przemyślu zamierza oddać w drodze przetargu ograniczonego dostawę mydła. Termin do wnoszenia ofert upływa dnia 30 września b. r.

Blizsze informacje odnośnie do tych przetargów można otrzymać w Oddziale ruchu handlowego Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie.

SAD NAJWYŻSZY W WARSZAWIE PRZECIW WALORYZACJI WIERZYTELNIŚCI ZŁOTOWYCH.

Lwów, 19 września.

Sąd najwyższy orzekł, że ustawa waloryzacyjna nie dotyczy długów złotych. Nie przysądza więc waloryzacji wierzytelności opiewających na złote, a pochodzących z czasu, kiedy za dolara płacono 5.18 zł. lub mniej niż dzisiaj, wobec czego wszelkie tego rodzaju pretensje są bezprzedmiotowe.

— Pogrzeb s. p. Tadeusza Rybkowskiego odbędzie się dziś w niedzielę o godz. 4 popołudniu z domu żałoby przy ul. Dąbrowskiego 1. 12.

— Teatr „Bagatela“. Dziś i jutro dowcipna farsa „Namowska metoda“, rewja „Halo! Halo!“, w której rzeszoste oklaski zbierają Mastowa i Bronowski, oraz bomba w 3-ich odsłonach a. tyt. „Ach tak!“.

— Magistrat miasta Lwowa wzywa P. T. właścicieli realności, by pod zagrożeniem następstw prawnych w interesie własnym i lokatorów, przedłożyli komisariatowi dzielnicowym bezzwłocznie należycie wypełnione listy lokatorskie, do wymiaru podatku lokatorskiego, na rok 1927, o ile to się dotychczas nie stało.

— Termin zebrań kontrolnych szeregowych i oficerów. Ministerstwo spraw wojskowych rozesało okólnik w sprawie zebrań kontrolnych i raportów oficerskich. W tym roku odbędą się zezbrania kontrolne dla szeregowców pomiędzy 15 października a 15 grudnia. Raporty oficerów odbędzie się 4 listopada, dodatkowe 18 listopada.

Raportom kontrolnym podlegają roczniki szeregowców: 1891, 92, 93, 94 i 98. W dodatkowym terminie ci z roczników: 1890, 95, 96, 97, 99, 1900 i 1901, którzy w ubiegłych latach nie stawili się do zebrań kontrolnych. Do raportów oficerskich i urzędników wojskowych staną roczniki: 1876, 82, 86, 87, 88, 89, 91, 92, 93, 96, 98, 1902 i ci z roczników: 1895, 1900 i 1901, którzy nie stawili się do raportów.

— Tragiczna śmierć dwojga dzieci w płomieniach. We wsi Dobra powiat Jarosław, onegdaj w południe powstał pożar w zabudowaniach gospodarskich Piotra Tarasko. Pastwą płomieni padło całe gospodarstwo wraz z inwentarzem żywym i martwym. W płomieniach znalazło śmierć dwoje dzieci, chłopczyk czteroletni i dziewczynka 2 letnia. Pożar wdrożyła dochodzenia w kierunku ustalenia przyczyny pożaru.

— Samobójstwo. Wczoraj popełnił samobójstwo przez zażycie opanka cynkograf Stanisław Szlemer (Sykstuska 10). Powód samobójstwa niezany.

SĄD DORAŻNY W WARSZAWIE.

Warszawa, (Tel. wł.)

Dnia 27-go bm. odbędzie się sąd dorażny nad studentem Żaboklikiem za napad bandycki na dom bankowy Targownika.

Nadesłane.

Magazyn Mód Chio Parisien

Lwów, Akademicka 5. mezanin. Tel. Nr. 38-88 zaopatrzony w najnowsze modele kapeluszy zagranicznych, sportowych i strojnych. Przyjmuje zamówienia i przeróbki. 2815

LAMPY KWARCOWE po 360 zł.

„CHIRURGIA“

LWÓW, JAGIELLOŃSKA 15. 2812

Tylko 30 groszy na gniazda sieroce.

Lwów, 19 września.

Tylko 30 groszy kosztują pięknie wydane książeczki z powiastkami M. H. Szpyrkówny, ilustrowane przez prof. Bartłomiejczyka, napisane o gniazdach i gnieździętach, a rozsprzedawane na dochód funduszu zawodowego kształcenia starszych gnieździaków.

Nie sposób od tej się powstrzymać, kiedy się czyta np. historię o Janku, Marcysi i Wiktorka. Mistrzowski jest epilog, kiedy ośm-nastoletni Janek-legionista wykorzystuje swój krótki „urlop“ na uporządkowanie swoich rodzinnych interesów i żegna w gnieździe swoją młodszą siostrzyczkę.

Powiastka ta i teje podobne, oparte o przeżycia gniazd nawiązały nader sympatyczną nić i zainteresowanie między społeczeństwem a T-wem Gniazd Sierocych.

Książeczki sprzedawane są po 30 groszy, a w celach propagandowych rozsyłane są darmo po świecie z włożonym czekiem na P.K.O. Nr. 2130, z takim prostym wyrachowaniem, że kto je odczyta, napewno zainteresuje się instytucją i nie 30 groszy, a większą w miarę możliwości — ofiarę przesyła na gniazda sieroce.

GSOŻBA PONOWNEGO STRAJKU POWSZECHNEGO W ŁODZI.

Łódź, (Tel. wł.)

W województwie odbyła się konferencja z udziałem przedstawicieli pracowników gazowni, elektrowni, tramwajów i magistratu. Domagali się oni bezwzględnego zrealizowania tych postulatów które po 5-ciu tygodniach nie zostały załatwione. Gdyby najbliższe dni nie przyniosły całkowitego załatwienia tych spraw pracownicy nie cofną się przed proklamowaniem powtórnego strajku.

REORGANIZACJA IZB SKARBOWYCH W POLSCE.

Warszawa, (Tel. wł.)

Minister skarbu p. Klarner wyznaczył specjalną komisję pod przewodnictwem prezesa pomorskiej izby p. Obrzuda, która ma zbadać organizację i sposoby urzędowania izb skarbowych i przedłożyć projekty zmian, jakie należałoby wprowadzić. W skład komisji wchodzi wybitni fachowcy skarbowi.

UŁATWIENIA PRZY EGZEKUCIACH.

Warszawa, (Tel. wł.)

Minister skarbu p. Klarner wydał okólnik zarządzający ułatwieniami przy egzekucjach. Mogą być one dokonywane dopiero po trzydniowym uprzednim uprzedzeniu klienta. Egzekutor będzie miał prawo, o ile stwierdzi niemożność opłacenia przez klienta i ubóstwo, — egzekucję odłożyć.

ZAWALENIE SIĘ MOSTU POD PROCE-SJAMI.

Kowno, (Tel. wł.)

W pobliżu Rosien załamał się most na rzeczce Dubissle w chwili gdy spotkały się na nim 2 wielkie procesje katolickie idące z Szydłowa i do Szydłowa. Stojące na moście tłumy wpadły w koryto rzeki, nikt nie utonął. Rannych 16 osób w tem 3 ciężko.

Kurjer ekonomiczny.

KREDYTY NA POTRZEBĘ RZEMIOSŁ POWIĘKSZONE.

P. K. O. zgodziła się na powiększenie kredytów przyznanych na potrzebę rzemiosł do 5 milionów zł. Z kwoty powyższej b. Kongresówka i Kresy Wschodnie mają otrzymać 2 miliony złotych, województwo śląskie i b. zabór pruski miljon. 4 województwa małopolskie 1,200.000 a żydowskie organizacja rzemieślnicza 800.000 zł. Dyrekcja ma w najbliższym czasie rozesłać promessey z dokładnymi szczegółami co do warunków otwarcia kredytu. Obecnie toczą się układy z przedstawicielami organizacji rzemieślniczych, w sprawie zapewnienia taniości i dostępności tego kredytu dla poszczególnych rzemieślników.

IMPORT DRZEWA Z POLSKI NIEMIEC.

Polska pokryła 27.4 procent kontyngentu w ogólnej sumie drzewa, przywożonego z zagranicy do Niemiec, t. j. 14 milionów metrów sześciennych.

Ponieważ ze względów politycznych wymieniają niemieckie statystyki towarowe Gdańsk jako odrębny obwód gospodarczy, Gdańsk zaś własnego drzewa na eksport nie posiada a w statystyce powyższej figuruje jako dostawca 1,2 proc. kontyngentu, temsamem udział procentowy Polski podnosi się do 28.6 proc. w stosunku do ogólnego importu drzewa niemieckiego.

Ponieważ w poprzedniej statystyce niemieckiej rady leśnicznej import z Polski wynosił tylko 16 proc. podskoczył zaś obecnie dzięki temu, że przywóz z Czechosłowacji po wyczerpaniu materiału zniszczonego przez sówkę - dionówkę spadł znacznie.

Z ilości przywiezionego z Polski drzewa wypada na: iglaste drzewo okragłe 602.000 m. sześć., kopalnia 310.000 m. sześć., papierówki 1.178.400 m. sześć., iglaste drzewo tarte 916.900 m. sześć., podkładów kolejowych 433.800 m. sześć.

Natomiast wywóz drzewa użytkowego z Niemiec wynosi w tymże okresie sprawozdawczym zaledwie 1 milion metrów sześciennych. (Festmeter).

NADESLANE.

NA PŁASZCZE I KOSTJUMY
modne wełny i plusze

poleca firma 2660

Stachiewicz i Abrysowski
Lwów — Rynek — Trybunalska.

Z kraju.

× Niezwykła uroczystość. W komendzie miasta Krakowa odbyła się niezwykła uroczystość wreczenia 94-letniemu starcowi Janowi Markowi orderu „Wirtuti Militari“, jako uczestnikowi powstania z roku 1863, oraz organizatorowi tegoż powstania. Jan Marek jest ojcem piosenki „Manka“.

× W wileńskiej komendzie placu wykryto nadużycia. Zawieszono w urzędowaniu naczelnika wydziału gospodarczego w komendzie wojew. policji Iwanowa i buchaltera Redziwiewicza.

TYGODNIOWE SPRAWOZDANIE GIELDY ZBOŻOWEJ WE LWOWIE.

Cechą tygodnia sprawozdawczego było wzmożenie się podaży wszystkich gatunków ziemiopłodów, podczas, gdy interesowano się głównie żytem, które jedynie wykazywało tendencję lekko zwyżkową, ceny bowiem innych zbóż były niezmiennicze. Poza giełdą zawlemano duże transakcje jęczmieniem pastewnym, zakupywanym na eksport drogą gdańską, nadto objawiała się duża chęć kupna koniżyny białej i hreczki, przeznaczonych również na wywóz za granicę. W ostatnich dwóch dniach tygodnia nastąpił zupełny zastój w obrotach giełdowych i pozagiełdowych, gdyż ze względu na przypadające święta żydowskie, ustał zupełnie napływ kupców prowincjonalnych. Tendencja naogół utrzymana. Uspokojenie rezerwowane.

Kurjer Radjowy

na dziś.

CO USLYSZYMY DZIŚ NA FALACH ETTERU?

Niedziela, 19 września.

Warszawa (480.) Godz. 17.—17.25. J. Lec-Zapałowicz: Rolnictwo. — Godz. 17.30—18.30. Koncert popołudniowy. — Godz. 18.30—18.55. Program dziecięcy. — Godz. 20.30—22.— Koncert wieczorny. Bellini: Uwertura do Noveny. Donizetti: Sekstet z opery Lucia z Lanermou.

Wiedeń (531.) Godz. 10.30. Koncert na organach. — Godz. 11.00. Koncert symfoniczny. — Godz. 16.00. Koncert melodji operetkowych. — Godz. 19.50. „Latający Holender“.

Lipsk (452.) Godz. 8.30. Koncert organowy z kościoła. — Godz. 11—12.00. Przemówienie ministra. — Godz. 19.45. Wileczór pieśni. — Godz. 21.00. Muzyka taneczna.

Zurych (513.) Godz. 10.15. Chwilki nowel. — Godz. 11.00. Koncert kapeli Gilbert. — Godz. 20.00. Wileczór operetek.

Poniedziałek, 20 września.

Warszawa (480.) Godz. 15.00—15.15. Komunikat gospodarczy. — Godz. 17.00—17.25. Odczyt z działu kultura o czysta. — Godz. 20.30—22.00. Koncert popularny. — Godz. 19.00—19.25. Lektor Lucien Roquigny; 17-ta lekcja języka francuskiego.

Wiedeń (402.) Godz. 11.00. Koncert. — Godz. 17.30. Recytacje. — Godz. 20.25. Akademia koncertowa (Ludwik Beethoven).

Lipsk (452.) Godz. 16.30, 17.30, 18. Koncerty. — Godz. 19.45. Wykłady.

Już dziś musimy prosić naszych łaskawych odbiorców o cierpliwość w dostawie aparatów, które są wysyłane seriami w miarę zgłoszeń oraz kolejności. Jak dotąd, tak i nadal kupuje się najtaniej — dzięki wielkiemu obrotowi — we firmie: **Radio-Kinofot — Lwów — 3-go Maja 11 a. Tel. 34-26.**

WYNALAZEK PREZ. MOŚCICKIEGO.

Radjowa prasa niemiecka przypomina, że Prezydent Mościcki jest wynalazcą znanego, od jego imienia nazwanego kondensatora, stosowanego w radiotechnice.

KURJER SPORTOWY.

Dziś: godzina 10-ta bieg kołarski
L. K. T. M. start obok boiska Pogoni.
Godzina 11-ta. Hasmonea—Lechia
zaw. o mistrz. kl. A. na boisku Cytadeli. Sędziuje p. kpt. Bilor.

Godzina 14-ta. Wyścigi konne na Błoniach Janowskich.

Godzina 15.30. Pogoń—Czarni zawody towarz. na boisku Czarnych. Sędzia p. Wilder ze Stanisławowa. Poprzedzą zawody o mistrz. rezerw. **Pogoń II—Czarni II.** Sędzia p. Seemann.

POLSKA—SZWECJA.

W dniu 3 października w Sztokholmie odbędzie się mecz Polska—Szwecja. Wyjazd nastąpi w dniu 29 b. m. Do powyższych zawodów zostali wyznaczeni przez kapit. P. Z. P. N-u p. Symowca ze Lwowa: Batsch, Kuchar W. i dr. Garbieni (Pogoń) oraz Drapała (Czarni) jako bramkarz rezerwowi. W drodze powrotnej ze Sztokholmu rozegra prawdopodobnie nasza reprezentacja zawody z reprezentacją Norwegii.

Toruń. — T. K. S.—L. T. S. G. 2:1 (1:0).

Montevideo. — Hiszpania—Team Born 3:1.

ZAWODY 6 P. LOTNICZEGO UNIEWAŻNIONE.

Jak się dowiadujemy, M. S. Wojsk unieważniło zawody 6 p. lotniczego z 75 pp. ze względu na to, iż w szereżach Lotników grali nieuprawnieni gracze. Równocześnie nakazało M. S. Wojsk. zawody drużyn powyższych powtórzyć. Spotkanie Lotników z 75 pp. (Katowice) odbędzie się w poniedziałek, 20 b. m. o godz. 3.30 na boisku „Cytadeli“.

Z LUBLINA.

Jak się dowiadujemy zarząd Lub. O. Z. P. N. rozwiązał miejscowy wydział gier i dyscypliny, natomiast wyznaczył tymczasową komisję z por. Jaroszem na czele.

LIGA PIŁKARSKA W POLSCE.

Sprawa utworzenia na wzór zagraniczny, ligi piłkarskiej, obejmującej najlepsze kluby w Polsce oraz rozgrywającej własne mistrzostwa, stała się aktualną. W polskim związku piłki nożnej istnieje już odnośny projekt, który będzie rozpatrywany na najbliższym walnem zgromadzeniu związku.

Według tego projektu wszystkie kluby zrzeszone dzieńtyby się na dwie ligi. Do pierwszej rozgrywanej właściwie mistrzostwa Polskiej w grupach: południowej i północnej należałoby 16 klubów: Cracovia, Wisła, Jutrzenka, BBSV, Pogoń, Czarni Hasmonea, Polonia (Warsz.), Warszawianka, Legia, Turysta, ŁKS., TKS., Warta, I. F. C. Katowice i Amatorski K. S. Wszystkie pozostałe kluby tworzyłyby drugą ligę, rozgrywaną w swych okręgach mistrzostwa okręgowe.

WYCIECZKA DO KRAKOWA.

L. K. S. Pogoń urządza wycieczkę sportową do Krakowa na mecz **Pogoń — Cracovia** w niedzielę 26 b. m. Odjazd ze Lwowa pocągami osobowym w nocy ze soboty na niedzielę o godz. 23.25, przyjazd do Krakowa 9-ta rano. Po meczu odjazd z Krakowa 20.50. — przyjazd do Lwowa, poniedziałek rano godz. 6.05. Zgłoszenia przyjmuje sekretariat Klubu Pogoń, gmach Skarbicka ul. Rutowskiego 1. 23 I. p., nad kinem Lew, codziennie od godz. 18 do 20-tej, do środy 22 bm. włącznie. — Uczestnikom przysługiwac będzie zniżka kolejowa tam i z powrotem.

DZIESIECIOBÓJ O MISTRZOSTWO POLSKI.

Oficjalna punktacja obliczona przez Komisję Zawodów: 1) Cejzik (Polonia Warszawa) 6159.885 punktów, 2) Dobrowolski (AZS Warszawa) 5903.72, 3) Urbaniaik (Warta Poznań) 5308.765, 4) Dzwonkowski (AZS Warszawa) 5132.00(5) Adamczak (AZS Poznań) 4937.40, 6) Gawenda (AZS Lwów) 4493.86, 7) Ostrowski (Pogoń Lwów) 3618.99, 8) Kulicz (AZS Lwów) 3590.075, 9) Strzelecki (Czarni Lwów) 3265.88, 10) Suski (Pogoń Lwów) 3123.375 punktów. Cejzik osiągnął następujące wyniki: 100 m. 12 sek., w dal 584 cm., rzut kulą 11.095 m., w wyż 167, bieg 400 m. 55,6 sek., 110 m. z płotkami 17,3 sek., rzut dyskiem 36,36 m., skok o tyczce 2,88 m., rzut oszczepem 47,35, bieg 1500 m. 5 min. 20,3 sek.

Z KLUBU CIĘŻKO-ATLETYCZNEGO IM. ZBYSZ. CYGANIEWICZA WE LWOWIE.

Zapisy na nowych członków przyjmuje się w poniedziałki, środy i piątki u sekretarza na miejscu ćwiczeń w sali gimnastycznej szkoły im. św. Józefa przy ul. Lelewela.

Z dniem 15-tego września otworzył klub nowy kurs dla początkujących i chętnych nauki boks — zaś z początkiem roku szkolnego akademickiego specjalny kurs dla pp. akademików i studentów. Zapisy i zgłoszenia jak wyżej — wpisowe 1 zł. oraz wkładka mies. 2 zł.

Rozgrywki w piłce nożnej o mistrzostwo obwodu (w mistrzostwach armji) między drużyną 6. p. lotn. i 75 p. p. zostały przez Ministerstwo spraw wojskowych wskutek wstawienia przez jedną z drużyn graczy nieuprawnionych — unieważnione. Wobec powyższego, odbędą się ponowne rozgrywki, między drużynami tych pułków, dnia 20 września b. r. poniedziałek godzina 15.30 na boisku Cytadeli.

MIEJSKI TEATR WIELKI

Początek przedstawień o godz. 7-30
Niedziela 19 września 1926.
HALKA

Opera narodowa w 4 aktach Stanisława Moniuszki
OSOBY:

Stolnik	J. Zopoth
Zofja, jego córka	M. Popowiczówna
Janusz	R. Cyganik
Dziemba, poufny stolnik	S. Tarnawski
Halka	F. Piatówna
Gość pierwszy	M. Fedyczkowski
Jontek	M. Perkowicz
Dudziarz	Z. Szmidt

Szlachta, goście, górale i góralki.

TEATR NOWOSCI.

Niedziela 19 września 1926.

Nasza żonisia

farsa w 3-ach akt. Avery'ego Hopwood'a
Tłumaczył z angielskiego Wel.
OSOBY:

Herbert Warren	M. Winkler
Dodo, jego żona	Z. Łozińska
Dr. Eljot	W. Zabielski
Fanny, jego żona	Z. Grzębska
Bobby Brown	J. Szyndler
Angelika Martin, narzeczona Bobby'ego	Klimontowiczówna
Hogg, służący w pensjonacie dla kawalerów	K. Okornicki
Tommy Belden, poeta	M. Korczykiewicz
Dr. Haywood	W. Brochwicz
Durkesłuzący Warrena	T. Przystawski

Rzecz dzieje się w Ameryce.
Reżyser K. Okornicki.

Już nadeszły na sezon jesienny i zimowy nowości w materiałach krajowych i zagranicznych na kostjomy, płaszcze damskie — ubrania męskie i raglany. 2616

Wybór olbrzymi — ceny niskie.
90 LAT ISTNIEJĄCY SKŁAD SUKNA
JAN WALLACH i SYN
LWÓW RYNEK Nr. 33.

Firm. 720/26
Spółdz. III. 355.

Wpis firmy Spółdzielni.

Do rejestru wpisano dnia 12 czerwca 1926.
Siedziba firmy Lwów.
Brzmienie firmy: „Fides” Biuro informacyjne. Spółdzielnia z ogr. odp. we Lwowie.
Przedmiot przedsiębiorstwa: a) udzielanie informacji o stosunkach majątkowych, kredytowych, osobistych i t. p. b) polecanie interesowanym stronom rutynowych i godnych zaufania zastępców, c) pozasądowe interwencje zmierzające do zrealizowania wszelkiego rodzaju pretensji.
Czas trwania: nieograniczony.
Udział członka wynosi 100 zł. płatny przy wstąpieniu.
Członkowie mogą mieć więcej udziałów.
Za zobowiązanie spółdzielni odpowiadają członkowie do wysokości udziału a nadto do pojedynczej wysokości zadeklarowanych udziałów.
Zarząd spółdzielni składa się z 2 członków i 1 zastępcy
Członkiem zarządu wybrano: 1) Dra Ignacego Weissa 2) Karola Kanego. Zasi. zaś Michała Jakobsohna.
Ogłoszenia spółdzielni będą pomieszczane w „Kurjerze Lwowskim”.
Przepisy o likwidacji zgodne z ustawą o spółdzielni.
Spółdzielnia ma Radę Nadzorczą złożoną z 3 członków.
Lwów, dnia 8. czerwca 1927.
Sąd okręgowy jako handlowy Oddział IV.

Lekarz-dentysta 2784

Dr. Berta Schnapper
absolv. kliniki dentyst. Uniwersytetu, specjalista w leczeniu chorób zębów i jamy ustnej
ord. od g. 9. do 11 3 do 6.
Pracownia dentystyczno-techniczna
ul. Akademicka 24, telef. 26 — 58.

SKŁAD

POMOCY SZKOLNYCH

„KADOS” Sp. z o. o. Warszawa,
Ś-to Krzyska 1/3.

Anatomja. Botanika. Fizyka. Geografja. Mineralogja. Optyka: Lampy projekcyjne, epidjaskopy, kinematografy szkolne najnowszego typu. Zoologja. Tablice poglądowe wszystkich działów. Szkołom udzielamy kredytu. Katalogi ilustrowane gratis. 2816

Najnowsza mapa Polski prof. Smoleńskiego, globusy plastyczne własnego wydawnictwa. Zadać we wszystkich księgarniach.

Do pielęgnowania chłopięcej fryzury

jest niezbędny nasz Garçonne. Nadaje włosom miękkość, aromat i puszystość. 1 butelka 8 zł. Dr. Caspary i Ska Tczew i Gdańsk oddział 75. 2369

Parasole i parasolki w wielkim wyborze własnego wyrobu poleca chrześcijańska firma

MARJI BEMOWEJ Lwów, Wałowa 9.
wykonuje się wszelkie naprawy i pokrycia. 2560

Ceny ogłoszeń: Za wiersz millimetry zwyczajny za tekstem miejscowe 12 gr. zamiejscowe 15 gr. zagraniczne 18 gr. Nałóżono i astrologja miejscowe 30 gr. zamiejscowe 40 gr. zagraniczne 45 gr. Po kronice, komunikaty, paski i inseraty na stronach tekstowych miejscowe 36 gr. zamiejscowe 46 gr. zagraniczne 54 gr. Kronika, repertuar dział ekonomiczny miejscowe 40 gr. zamiejscowe 50 gr. zagraniczne 60 gr. Na pierwszej stronie miejscowe 50 gr. zamiejscowe 65 gr. zagraniczne 75 gr. Drobną ogłoszenia za słowo miejscowe 6 gr. zamiejscowe 8 gr. zagraniczne 9 gr. Kupno i sprzedaż miejscowe 8 gr. zamiejscowe 10 gr. zagraniczne 12 gr. matrymonialne, korespondencja prywatna miejscowe 12 gr. zamiejscowe 15 gr. zagraniczne 18 gr. poszukujących pracy za słowo 2 gr. W drobnych ogłoszeniach słowo tłustym drukiem podwójnie.

KOMUNIKAT

Nadzwyczajny! Światowej sławy psychografolog Szyller-Szkolnik (autor prac naukowych), redaktor pisma „Swit” (Wiedza Tajemna), opowie Ci, kim jesteś, kim być możesz? Nadeślij charakter pisma swego lub zainteresowanej osoby, zakomunikuj imię, rok, miesiąc urodzenia, kawaler, żonaty, wdowiec, ilość osób najbliższej rodziny. Otrzymasz szczegółową analizę charakteru, określenie zalet, wad, zdolności, przeznaczenie, jak również horoskop synnego medjum M-elle Evigny. Wszystkim czytelnikom „Kurjera Lwowskiego” analizę wysyła się po otrzymaniu tylko 2 złotych (zamiast 5 zł.) Na przesyłkę załączyc znaczki pocztowe. Osobiście przyjmuje od 12—7. Protokoły, odezwy, podziękowania najwybitniejszych osób stolicy. Warszawa, Psycho-Grafolog Szyller-Szkolnik, Piękna 25. P. S. Niniejsze ogłoszenie wyciąć — załączyć do listu. Nadzwyczaj ciekawej treści; książki — katalog ilustrowany darmo. 2670.

Najsilniejsze bóle głowy usuwa.

Kursa naukowe „WIEDZA”

pod osobistym kierownictwem prof. Bogusława BUTRYMOWICZA.
Kraków, Studenoka 1. 14.
przyjmują wpisy na nowy rok szkolny 1926/27
KURSA OBEJMUJĄ:
Kursa maturalne: gimnazjum klasyczne, neoklasyczne, humanistyczne i matematyczno-przyrodnicze, półroczne, 1) 1-roczone i 2-letnie.
2) Kurs niższej szkoły średniej w zakresie 4-ch klas.
3) Kurs seminarjum nauczycielskiego.
4) Kurs handlowy półroczny i jednoroczny.
5) Analogiczne kursa pisemne wszystkich typów zapomocą świeżo przez fachowych profesorów opracowanych skryptów, wskazówek i programów nauki, połączone zostały z Kursami zbiorowemi w Krakowie i prowadzone są przez uczących na powyższych kursach profesorów szkół średnich równoległe z normalnym tokiem nauki i tychże Kursów.
Na Kursach „WIEDZA” udzielają nauki tylko najwybitniejsze sily fachowe gimnazjów krakowskich od 5 do 6 godzin dziennie. Spis grona profesorów do przejrzania w Sekretarjacie. Wszelkie potrzebne podręczniki do dyspozycji uczniów (enit). 2512
Dla wojskowych i inwalidów opust 25 procent. — Wszelkich informacji udziela się bezpłatnie.

KTO NIE MA

ŚWIADECTW SZKOLNYCH,

kto nie ma możności uczyć się w szkole, niech się zwróci do

POWSZECHNEGO UNIwersYTETU KORESPONDENCYJNEGO

Kursy szkoły powszechnej, średniej, nauczycielskie i fachowe.

Prospekty wysyła się po nadesłaniu 35 groszy w znaczkach pocztowych. 2746

WARSZAWA, Chmielna 33 m. 5.

LUDWIK HOSZOWSKI

LWÓW, AKADEMICKA 3.

poleca najtaniej 2779

Linoleum. Choćniki. Ceraty. Rogóżki.

Żarówki

„Philips” i „Osram” najtaniej u firmy **Henryk Sonnenschein, Lwów**
Sienkiewicza 8. róg Lindego. 2802

Gabinet męski, salon mahoniowy, sypialnię wiedeńską

dywan perski i dywan smyrnoński sprzeda okazjynie
HALA AUKCYJNA LWÓW
ul. Akademicka 3. — Telef. 30-54. 2820

NIE CZEKAJ

poiki inny Cię wyprzedzi. Napisz natychmiast. a otrzymasz książeczkę z wskazówkami, jak zmniejszyć wydatki dla siebie i rodziny do minimum. Nie kosztem całorocznych oszczędności i poświęceń, lecz tylko praktycznym systemem, zaprowadzonym w Anglii i Ameryce Ty możesz elegancko się ubierać i zdobyć przedmioty domowego użytku. Mała fatyga, duży zysk. Na odpowiedź 20 gr. znacz. poczt. adres: Tow. „POTOMA”
Warszawa 1, skr. poczt. 5670

Kupno i sprzedaż.

FORTEPIAN krótki krzyżowy czarny sprzedam za gotówkę nie drogo. Zborowska 16. 2811

OKAZYJNIE do sprzedania starożytnie meble. Marcina 4. 2765

Nauka i wychowanie.

WPISY od 3—5 lekcje fortepianu. Komplet y języków rozpoczął. Nowy Świat 4 II p. na lewo. 2895

STENOGRAFIJ wycza listownie szybko tanio Redakcja Stenografa Polskiego, Warszawa, Szczygła 12. Zadzajcie bezpłatnych prospektów. 2526

Posady i prace.

NOTARJALNY kancelista, względnie solicytator adwokacki obeznany dokładnie z agendami notarialną i adwokacką, sumienny, trzeźwy i pracowity poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia: Józef Kopko. Notarjat Frysztak

KUCHARKA z dobremi świadectwami poszukuje miejsca. Wiadomość Ormiańska 22 drzwi 9 II p. 2810

Mieszkania.

ZELEMIANKA letnisko pensjonat otwarty przez jesień i zimę. Pokoje słoneczne, wikt zdrowy i smaczny. Pierwszorzędne karpacie uzdrowisko dla rekonwalescentów. Ceny bardzo niskie. Zgłoszenia: Zarząd letniska Zetemianka p. Hrebentów. 2800

Różne.

ARTYSTYCZNA Pracownia abażurów, Pańska 6. poleca się. 2536

STARANNIE i tanio przepłsuje na maszynie. Zgłoszenia do adm. „Kurjera Lw.” pod „Szybkość”. 1334-5

INSERUJJCIE

W **Kurjerze Lwowskim!**

Zboże

i wszelkie produkta rolne kupuje i sprzedaje na własny i cudzy rachunek

Na „Polski Towar” Ska Lwów, Kopernika 9.
Z.O.O. Lwów, Kopernika 9.
telef. 8-96, 48-31. adr. teleg. „Towpol”. 2177

Harmonja **MAGAZYN NUT E. Schmal**
Lwów, **ROMANOWICZA 11**

poleca ćwiczenia i szkoły oraz najnowsza tańca na fortepian i wszelkie zespoły orkiestrowe. 2777

Pokój wraz z utrzymaniem

Fortepian, Telefon w domu.

Inform.: Telef. 37—10 lub 2468

Tarnowskiego 20/II mieszk. 10.

Najwyższy czas zaopatrzyć się

w pantofle papacze i t. p. Obuwie
w Fabryce przy ul. Wronowskiej 4

(boczna Kopernika).

PANTOFLE GIMNASTYCZNE. 2796

Sypialnie, jadalnie,

pokoje męskie, wyroby solidne niepekające, poleca po cenach niżonych

Leona Matwijowski
Lwów, Chorążczyzna 29. 2819